

Evaluering af Kulturfestival Mørket

INDHOLD

1. INDLEDNING	3
2. BESKRIVELSE	3
2.1. Baggrund formål og mål	3
2.2. Organisering	4
2.3. Finansiering	
2.3.1. Kultursamarbejdets festivalpulje	4
2.4. Arrangementer og kulturfestivalens forløb	5
2.4.1. Festivalens opstart	5
2.4.2. Arrangementer og aktivitetsliste	5
2.4.3. Åbning	6
2.4.4. Afslutning	6
2.4.5. Projekter med tilskud fra Festivalpuljen	6
2.4.6. Kulturkaravanen i Mørket	6
2.5. Markedsføring	7
3. EVALUERINGEN	9
3.1. Evalueringens fokus	9
3.2. Evalueringens metode	9
4. TEMA 1: DELTAGELSE OG FESTIVALENS OPFYLDELSE AF MÅL	10
4.1. Opgørelse over deltagelse og publikum	10
4.2. Opfyldelse af de 8 mål.	10
4.3. Projekter med tilskud fra festivalpuljen	15
4.4. Kulturkaravanen i Mørket	17
4.5. International dimension	18
5. TEMA 2: KULTURFESTIVAL MØRKET SOM RAMME	20
5.1. Temaet Mørke	20
5.2. Markedsføring	20
5.3. Netværket	23
6. TEMA 3: ANBEFALINGER	24
6.1. En ny fælles satsning	24
6.2. Hvornår, hvordan og hvorfor	25

7. AFRUNDING	25
7.1. Mørket trækker spor	25
7.2. Konklusion	25
8. KULTURFESTIVALENS RESULTATER KORT OG GODT	28
9. DOKUMENTATION OG BILAG	28
9.1 Dokumentation	28
9.2 Bilag	28
Bilag 1: Liste over arrangementer	29
Bilag 2: Program for åbningen den 3. oktober	33
Bilag 3: Program for afslutning den 31. oktober	34
Bilag 4: Liste over lokaliteter, der har huset en festivalaktivitet	36
Bilag 5: Rapport fra kulturkaravanen i Mørket	37
Bilag 6: Opgørelse over omtaler i den trykte presse	44
Bilag 7 – 10: Nyhedsbreve uge 1 – 4	45

1.0 Indledning

2.0 Beskrivelse

2.1 Baggrund, formål og mål

Foreningen Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland er et samarbejde mellem 6 kommuner og 51 kulturinstitutioner, hjemmehørende i Lemvig, Struer, Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Herning og Ikast-Brande kommuner.

I følge vedtægterne er et af Kultursamarbejdets mål, at koordinere større strategiske satsninger.

De første skridt til Kulturfestival Mørket blev taget af Kultursamarbejdets første Generalforsamling i 2007 der vedtog, at afsætte midler til en større fælles satsning.

En arbejdsgruppe udviklede frem til Generalforsamlingen i 2008 et koncept for en kulturfestival med forslag til et fælles tema "Mørket". Generalforsamlingen vedtog, at gennemføre Kulturfestival Mørket i oktober 2009.

Festivalen skulle være en kulturel manifestation, der

- viser områdets kulturelle styrke og spændvidde og særlige karakter
- skaber kulturtilbud på tværs af faggrænser og geografi
- synliggør og øger kendskabet til kulturlivet i Midt- og Vestjylland
- synliggør Kultursamarbejdets og den fælles indsats.

Kulturfestival Mørket skulle synliggøre samarbejdet og være et tilbud til omverdenen. Formålet er udmøntet i 8 konkrete mål for festivalen.

Fire mål var rettet mod festivalens kulturtilbud:

1. Der er spændende, nye og forskellige kulturelle tilbud.
2. Der er festivalaktiviteter i alle 6 kommuner.
3. Der er aktiviteter fordelt over alle 4 uger.
4. Der er aktiviteter til alle og til forskellige målgrupper.

To mål satte fokus på omverdenen ud fra en aktør og deltager vinkel.

5. Festivalaktiviteterne inddrager borgere lokalt og/eller tværgeografisk.
6. Andre kulturaktører end medlemmer deltager med aktiviteter.

De sidste to mål blev sat ud fra overvejelser om, at Kulturfestivalen skulle øge kendskabet til og samarbejdet mellem medlemmerne og i det hele taget understrege Kultursamarbejdets grænseoverskridende natur.

7. 50 % af aktiviteterne er tværkunstnerisk og/eller tværgeografiske, herunder i samarbejde med kulturaktører, der ikke er medlemmer.
8. 80 % af kultursamarbejdets medlemmer deltager med aktiviteter.

Med **tværkunstnerisk** menes der, at arrangementerne er udviklet i et tæt samarbejde mellem aktører fra forskellige genrer og at dette kommer til udtryk i arrangementet. **Tværgeografisk**

betyder, at arrangementet foregår i flere kommuner eller at der er medvirkende samarbejdspartnere fra andre kommuner.

2.2 Organisering

Organiseringen byggede på grundidé om, at Foreningen Kultursamarbejdet skulle skabe rammerne for festivalen mens medlemmerne og andre interesserede kulturaktører skulle skabe festivalens indhold og arrangementer.

Kultursamarbejdet skulle

- stå for igangsætning og den overordnede koordinering af aktiviteterne,
- stå for den overordnede markedsføring
- skabe incitament for at deltage, herunder et økonomisk incitament gennem "Festivalpuljen".

Kultursamarbejdets sekretariat stod for indsatsen med reference til bestyrelsen. Arbejdsgruppen, der deltog i konceptudviklingen, fortsatte som tovholdergruppe for festivalen. Dertil blev der tilknyttet professionel bistand fra forskellige eksterne konsulenter der bistod fundraising og markedsføring.

2.3 Finansiering

Kultursamarbejdets egne midler udgjorde omkring 1.6 mio.kr. Heraf blev de 400.000 kr. anvendt til markedsføring, professionel bistand og administration. De resterende 1.2 mio. kr. blev anvendt til aktiviteter.

Der var lokal medfinansiering til de enkelte arrangementer fra de 6 kommuner og kulturelle samråd, samt private sponsorer og fonde.

De kulturelle Samråd i Herning, Ringkøbing-Skjern og Ikast-Brande øremærkede midler til den lokale deltagelse. I Holstebro og Lemvig kunne der søges tilskud fra kulturpuljemidler og Struer Kommune afsatte midler til at stå for åbningen af festivalen. De samlede kommunale tilskud beløber sig til ca. 800.000 kr.

De 20 projekter, der modtog tilskud fra festivalpuljen, har fundraiseret 1.7 mio. kr. fra Kunststyrelsen, Region Midtjylland, private fonde og sponsorer. Dertil kommer en væsentlig egenfinansiering.

De enkelte arrangører har selv stået for at fundraise eksterne midler.

Der er ikke data på samtlige 118 projekters økonomi og derfor er ikke muligt at komme med et troværdigt bud på den totale eksterne fundraising. Det samme gælder egenfinansiering. Denne vurderes dog at være betydelig, både hvad angår forbruget af timer og driftsmidler.

2.3.1 Festivalpulje

En substantiel del af fællesmidlerne – 1.2 mio. kr. - blev øremærket til "festivalpuljen", der kunne søges af medlemmerne.

Bestyrelsen for Kultursamarbejdet tog beslutning om fordeling af puljemidlerne.

For at styrke de overordnede mål for festivalen, ønskede bestyrelsen at prioritere projekter/aktiviteter, der

- var tværkunstneriske/tværasektorielle og/eller tværgeografiske
- var den enkeltstående gode ide
- indeholdt det spektakulære
- var synlige og åbne for publikum
- involverede offentligheden
- udbredte kendskabsgraden til Kultursamarbejdet
- aktivt repræsenterede Kultursamarbejdet

20 projekter fik tilskud fra festivalpuljen.

2.4 Arrangementer og festivalens forløb

2.4.1 Kulturfestivalens opstart

Beslutningerne om festivalen startede som beskrevet på Generalforsamlingerne i 2007 og 2008.

Den konkrete iværksættelse startede med et fællesmøde den 15. september 2008 på Bundsbæk Mølle, Dejbjerg. Mødet var åbent for aktører uden for medlemskredsen.

Formålet med mødet, der havde deltagelse af en ekstern proceskonsulent, var at de enkelte aktører kunne mødes, at der kunne ske en gensidig orientering om de projekter, der var i støbeskeen og ikke mindst få sat gang i en fælles idéudvikling. Mødet blev fulgt op med et idékatalog, der udviklede sig til at blive et dynamisk projektkatalog.

Det efterfølgende fællesmøde den 1. december på Bakkehuset i Ikast fokuserede på at komme fra idé til projekt. Efterfølgende blev der holdt yderligere to møder, der mere havde karakter af at være gensidigt orienterende: 2. marts på Museet for Religiøs Kunst, Lemvig og 8. juni på Odin Teatret, Holstebro.

Projektkataloget blev løbende opdateret og mailet til en stor gruppe af interesserede indenfor og udenfor Kultursamarbejdets medlemskreds.

Ud over nyhedsmails til alle interesserede sendte sekretariatet orienterende breve med invitation om deltagelse til naturvejlederne i de 6 kommuner og samtlige kirker.

I alt 118 arrangementer/projekter affødte i perioden 1. oktober – 1. november omkring 559 unikke arrangementer og 865 arrangementer i alt, når gentagelser af konkrete arrangementer medregnes. Med gentagelse menes den samme aktivitet det samme sted.

2.4.2 Arrangementer og aktivitetsliste

Der er udarbejdet en liste over de mange arrangementer, der kan ses bagerst som bilag 1.

Listen er opgjort på arrangementer/projekt. Projekter er defineret som arrangementer, der er forbundet i tid og rum. (samme geografi og dato). F.eks. er Lemvig Kulturnat med 9 enkeltstående aktiviteter er opgjort under et.

2.4.3 Åbning

Struer Kommune var værter for åbningen af festivalen den 3. oktober, der strakte sig over hele dagen.

Dagsprogrammet omfattede over 50 forskellige events. Bl.a. blev der holdt et børnekræmmermarked og en kulturkonference med over 50 deltagere fra hele kulturregionen.

Åbningen kulminerede med et 2 timer langt udendørs aftenshow på Struer Havn med lokale, regionale og nationale aktører. Venøfærgen var omdannet til scene og kulturregionens borgmestre foretog her den officielle åbning. Showet omfattede bl.a. uropførelsen af "Mørket" ved Midt- og Vestjysk Kæmpekor, folkedansere, balletdansere, bulgarsk sang og Suzanne Brøgger, der sang om Inannas rejse til underverdenen.

Over 50 virksomheder sponserede åbningen. Over 40 foreninger skoler og klubber var med i samarbejdet om åbningen. Se programmet for dagen og aftenshowet under bilag 2.

1000 deltog i løbet af dagen og 900 var med på kajen i regn og storm. Det var et flot åbningsarrangement, selvom vejret desværre ikke var på arrangørernes side.

2.4.4 Afslutning

Afslutningen foregik i Herning den 31. oktober og var opdelt i 2 adskilte arrangementer.

Først den officielle afslutning, der foregik i Angligården og bød på et stemningsfulde tilbageblikke på måneden, der var gået og et brændende træ, der blev slukket. Ingrid Hvass og Ensemble MidtVest stod for iscenesættelsen i samarbejde med de 6 kommuner, MidtVest Pige Kor, Kulturkaravanen, Odin Teatret og ildkunstneren Johan Plesner.

Anden del var en Halloween-koncert på Heart under ledelse af Ensemble MidtVest i samarbejde med Ingrid Hvass, MidtVest Pige Kor, Det Kgl. Teaters Balletskole i Holstebro og over 200 medvirkende. Koncerten bød på en anderledes blanding af professionel kunst med udsmykning, fortælling, dans og sang ved børn og unge.

Foran Angligården og Heart havde 500 Mørkemænd, skabt i hele kulturregionen, taget opstilling. Se programmet under bilag 3.

2.4.5 Projekter med tilskud fra Festivalpuljen

Alle 20 projekter, der blev bevilget tilskud fra festivalpuljen, blev gennemført.

Følgende projekter fik tilskud:

- Åbning i Struer,
- "Kulturkaravanen i Mørket"
- "Let me go (Inannas rejse til underverdenen)"
- "Mørkets forestillinger – ildens kræfter",
- "Havskumring",
- "Nyfigen eller sund interesse...",
- "Fyr kanonen af i Mørket",
- "Børnekulturnat i Holstebro",
- "Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd",

- "Mørkets klange – Nattens Lys",
- "Bertolt Brecht og Historiens Mørke",
- "Stjernehimlen – lys i Mørket",
- "Rollespil - Kulturnat i Lemvig",
- "The Dark – bannerudstilling (Lys over land)"
- "Alt liv er dit Liv",
- "Et aparte barn – en sansefortælling",
- "Halloween Børnefestival 2009",
- "Sindets Mørke – Viljens Lys",
- "Dinner in the dark",
- "Halloween koncerterne og afslutningen.

2.4.6 Kulturkaravanen i Mørket

Det var som udgangspunkt ikke hensigten, at Kultursamarbejdet skulle stå for arrangementer. Ikke desto mindre søgte Kultursamarbejdet tilskud hos Kunststyrelsen til en Kulturkaravane, der skulle gæste landsbyer med under 1000 indbyggere i de 6 kommuner.

Projektet var et af de i alt 8 projekter, der endte op med at få tilskud. Der blev ansat en ekstern projektleder til at stå for udviklingen og den praktiske gennemførelse af Kulturkaravanen i Mørket.

2.5 Markedsføring

Der var en særskilt presse- og markedsføringsstrategi for festivalen.

Formålet med strategien var, at medvirke til

- specifikt at synliggøre "Kulturfestival Mørket" i forhold de konkrete aktiviteter og den fælles satsning for borgere, turister, m.fl.
- at øge det generelle kendskab til Kultursamarbejdet hos omverdenen.

Kultursamarbejdet stod for den overordnede, samlede pressedækning og markedsføring af festivalen og aktiviteterne.

Den overordnede markedsføring bestod af

- et selvstændigt logo, der var grundlaget for alle markedsføringstiltag
- markedsføring på internettet gennem kulturfestivalens hjemmeside www.moerket.dk og facebook samt udbygning af de eksisterende markedsføringsplatforme: www.kultursamarbejdet.dk, og den internetbaserede aktivitetskalender www.Kulturspot.dk. På Kulturspot blev der åbnet en tysk/engelsk udgave. Sekretariatet udvalgte omkring 100 arrangementer, der blev oversat til tysk og engelsk
- trykt markedsføring, der primært var de ugentlige arrangementskalendere i områdets ugeaviser, roll ups, postkort og plakater.
- et TV-spot, der blev sendt på TV Midtvest fra midten den 20. september til den 10. oktober og igen fra den 16. – 24. oktober.

- udsendelse af pressemeddelelser, ugentlige nyhedsbreve og elektroniske Nyhedsbreve.
De ugentlige nyhedsbrev er vedhæftet som bilag 7 – 10

De enkelte arrangører stod for pressedækning og markedsføring af egne aktiviteter.

3.0 Evalueringen

3.1 Evalueringens fokus

Evalueringens primære fokus er rettet mod Kulturfestival Mørkets særlige træk, helhedens synergi og de enkelte arrangører:

- er festivalens mål nået, herunder om omfanget af deltagelse fra borgere og kulturaktører og festivalens synlighed (markedsføring)
- hvilken betydning har festivalen for netværksdannelse mellem medlemmer og andre kulturinteressenter og hvilke spor festivalen trækker
- festivalen set fra de enkelte arrangørers perspektiv
- og anbefalinger til fremtidige fælles satsninger

På baggrund af dette er der formuleret 3 temaer for evalueringen:

1. Deltagelse og opfyldelse af mål
2. Kulturfestival Mørket som ramme
3. Anbefalinger

3.2. Evalueringens metode

Som et led i evalueringen er der indhentet kvantitative som kvalitative data.

Alle, der har modtaget tilskud fra festivalen, har været forpligtet til at evaluere deres projekter.

Alle arrangører er anmodet at udfylde et informationsskema, hvor deres spørges til forløb, samarbejdspartnere, deltagere og publikum, markedsføring, kommentarer og anbefalinger samt medsende eventuel anden evaluering.

Lidt over 60 % har responderet.

Derudover råder sekretariatet over en række faktuelle oplysninger, data og statistik, der ligger til grund for analysen.

I forhold til "Kulturkaravanen i Mørket" er der foretaget opfølgende interviews med styregrupperne i de 7 byer.

4.0. TEMA 1: Deltagelse og opfyldelse af festivalens mål

I alt 118 arrangementer/projekter affødte 559 unikke arrangementer og 865 arrangementer i alt, når gentagelser af konkrete arrangementer medregnes.

4.1 Deltagelse

Deltagelsen indgår som delelementer i de enkelte mål. Dette gælder ikke mindst mål 6 og 8, der er beskrevet i det nedenstående.

I forhold medlemmernes deltagelse er resultatet at omkring 90 % har været med. Graden af deltagelse er meget varierende. Nogle medlemmer har været ansvarlige for flere projekter og andre har været samarbejdspartnere i et enkelt projekt.

Der har været en overvældende stor deltagelse af aktører udenfor medlemskredsen. Mellem 450 – 500 andre aktører (skoler, kirker, foreninger, kunstnere inden for alle genrer, lokalarkiver, virksomheder og mange flere) har været samarbejdspartnere/aktører.

Aktører uden for medlemskredsen har været ansvarlige for ca. 1/3 af alle festivalens arrangementer. Jvf. nedenstående afsnit om opfyldelse af mål 5.

På baggrund af indrapporteringerne om de enkelte arrangementer vurderer sekretariatet, at mellem 9 og 10.000 borgere har deltaget aktivt i aktiviteterne og at aktiviteterne har tiltrukket mellem 35 – 40.000 publikummer.

Mange arrangører har indberettet, at der har været fuldt hus eller en stor publikumsdeltagelse. Andre har haft en tilfredsstillende deltagelse og andre oplevede en mindre opbakning end forventet.

Mange rapporterer, at deres arrangementer har trukket publikum uden for lokalsamfundet.

Havskumring peger i evalueringen på, at *"et luksusproblem har været, at der måske foregik alt for meget i vores tyndtbefolkede område – det kunne være svært at nå både at være aktiv som arrangør og selv at deltage i andres arrangementer. Også de lange afstande fra nord til syd langs kysten har sat begrænsninger for lysten til at køre efter fjerne arrangementer i efterårsmørket."*

4.2. Opfyldelse af de 8 mål

Det overordnede mål, var at Kulturfestivalen skulle være et tilbud til omverdenen med et væld af nye og spændende kulturoplevelser.

Som beskrevet i kapitel 2 blev opstillet **8 konkrete delmål** for festivalen. Fire mål omhandlede det kulturelle indhold i festivalen. To mål satte fokus på aktører, der ikke er medlemmer og to mål havde foreningen Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland som omdrejningspunkt.

Indledningsvist er konklusionen, at alle 8 mål for festivalen er blevet indfriet – i større eller mindre omfang.

I det nedenstående bliver de 8 mål analyseret og evalueret enkeltvist.

Fire mål var rettet mod festivalens kulturtilbud:

Mål 1: Skabe spændende, nye og forskellige kulturelle tilbud.

De kulturelle tilbud under festivalen var meget varierede og omfattede stort set alle genrer. Knap ¾ af aktiviteterne (70 %) var skabt målrettet til kulturfestivalen med Mørket som omdrejningspunktet.

Flere helt nye modeller og koncepter blev skabt. To eksempler er "Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd" ved Herning Billedskole, hvor der blev udviklet et mobilt koncept for tværregionalt produktion af kunst og bannerudstillingen "The Dark", der udstillede kunst på bannere fra lygtepæle.

To andre projekter, der kan nævnes er to helt forskellige og unikke sansefortællinger "Et aparte Barn" og "Let me go", der blev skabt i to forskellige samarbejder mellem biblioteker og teatre ud fra en arbejdstitel der hed "sans et litterært værk" og udstillet på bibliotekerne. "Let me go" rapporterer at gæstebogen vidner om "*en positiv respons fra brugerne. Generelt var de besøgende glade for at møde noget anderledes og uventet på biblioteket.*"

De 30 %, der ikke direkte var skræddersyet til festivalen var ikke uvæsentlige. Til denne kategori regnes allerede eksisterende/planlagte aktiviteter, der enten kunne tilpasse sig festivalen eller allerede harmonerede fint til rammen. Denne kategori omfattede f.eks. flere udstillinger/aktiviteter på flere biblioteker med natten og vuggeviser som tema.

Mål 2: Der er festivalaktiviteter i alle 6 kommuner.

Af bilag 1 fremgår at, der var festivalarrangementer i alle kommuner. Antallet er varierende.

Der har indenfor de enkelte kommuner været en meget stor geografisk spredning af aktiviteter. I alt 67 forskellige lokaliteter har huset mindst 1 festivalaktivitet.

Tabel 1 viser hvor mange forskellige lokaliteter i de enkelte kommuner,

Tabel 1

Festival lokaliteter – Geografisk spredning indenfor kommunerne	Antal lokaliteter
Lemvig	14
Struer	6
Holstebro	9
Ringkøbing-Skjern	20
Herning	10
Ikast-Brande	8
	67

En oversigt over de enkelte lokaliteter kan ses i bilag 4.

Mål 3: Der er aktiviteter fordelt over alle 4 uger.

Bilag 1 viser, at der er en god fordeling af arrangementer i alle de 4 uger. Der er en række aktiviteter, der har foregået på en daglig eller næsten daglig basis i hele festivalperioden. Der er væsentligt flere aktiviteter i den første halvdel af festivalmåneden. Således blev 63 % af

arrangementerne afholdt i perioden 1. – 18. oktober. Dette skyldes til en vis grad de mange aktiviteter tilknyttet Kulturnatten den 9. oktober samt efterårsferien i uge 42.

Mål 4: Der er aktiviteter til alle og til forskellige målgrupper (ældre, unge, børn, turister).

Det er sekretariatets vurdering, at der var tilbud til alle.

Der var flest aktiviteter, der henvendte sig til henholdsvis voksne samt børn og skolesøgende børn.

Der var færrest projekter, der entydigt henvendte sig til unge. Dog var der eksempler som "Kulturrocknat i Ringkøbing", "Nyfigen eller sund interesse..." og flere workshops i Kulturkaravanen i Mørket.

Dertil kommer at mange af arrangementerne havde unge som aktører:

- Mange programpunkter under åbningen i Struer, "Børnekulturnatten i Holstebro", "Fyr kanonen af i Mørket"
- "Kulturrocknat i Ringkøbing"
- "Sort nat over Bovbjerg" med Teatret Balder.
- BGK-eleverne i Kulturkaravanens kernetrup,
- Danserne fra Den Kgl. Balletskole GKD (grundkursus i Dans), afghanske dansepigler og Taek Wondo kæmpere i "Nattens Klange – Mørkets lys",
- Forestillingen "Nyfigen eller sund interesse" blev skrevet og opført af en ung forfatter/skuespiller sammen med dansere fra Den Kgl. Balletskole og musikere fra Herning Musikskole i Aulum.
- Deltagelse af Midtjysk Pigekor, Den Kgl. Balletskole i og unge fra Hover-Torsted og Kølkær i afslutningsarrangementet og Halloween-koncerterne.

Når det gælder "Kulturfestival Mørket som et tilbud til områdets udenlandske turister blev omkring 100 arrangementer vurderet som sproguafhængige. De blev oversat til tysk og engelsk og var tilgængelige på kulturspot.dk

Tilbuddet til omverdenen kan også illustreres på en anden måde, idet en meget stor del af arrangementerne var gratis for publikum. En optælling viser, at omkring 80 % af arrangementerne var gratis for publikum.

To mål satte fokus på omverdenen ud fra en aktør og deltager vinkel.

Mål 5: Andre kulturaktører end medlemmer deltager med aktiviteter.

Dette mål er i høj grad blevet nået. Der var stor deltagelse af aktører udenfor Kultursamarbejdet.

28,7 % af aktiviteterne er gennemført i samarbejde med aktører, der ikke er medlemmer af Kultursamarbejdet.

Aktører, der ikke er medlemmer, står selvstændigt for over 1/3 af alle aktiviteter (35 %). Heraf indgår de 13,8 % i et tværgeografisk netværk. Som et eksempel kan nævnes arrangementet i Haurvig Kirke "Da lyset kom til Holmsland", der indgår i samarbejdet "Havskumring".

I alt er næsten 54 % af aktiviteter gennemført med deltagelse af aktører uden for Kultursamarbejdet. Se endvidere tabel 3.

Kulturfestival Mørket blev anledning til at etablere flere tværkunstneriske /tværgeografiske *ad hoc* netværk.

Et eksempel er **"Havskumring"** - et netværk der strakte sig over 3 kommuner langs kysten fra Thyborøn til Harboøre mellem forskellige 22 aktører.

Netværket resulterede i en række forskelligartede arrangementer, der kobled kunst, musik, litteratur, film, teater, foredrag, fortælling, vandreture i strandvagtens fodspor, oplevelsen af solnedgang, månens opgang, stjernehimlen og mørket.

Netværket tiltrak en bred kreds af aktører uden for Kultursamarbejdet: *"et fællesskab mellem alle langs kysten, og det betød, at også mindre aktører som fx de små kirker på Holmslands Klit, sogneforeninger og lokalarkiver følte sig hjemme i netværket"* (uddrag fra projektets evaluering).

Et andet eksempel er netværket **"Mørkets forestillinger – ildens kræfter"**, der så dagens lys på fællesmødet på Bakkehuset. Omdrejningspunktet for dette netværk var Holstebro Museums særudstilling "Homo Prometheus – mennesket og ilden." Netværket bestod af museer, biblioteker, lokalarkiver m.fl. der tog et fælles afsæt i at formidle den del af den vestjyske kulturhistorie, som omhandler folkelig overtro, myter og fortællinger omkring *Mørket* og *Det Mørke Jylland*. Samarbejdet bød bl.a. på levendegørelse af folketro og mytiske væsner på Hjerl Hedes Frilandsmuseum, foredrag om stjerner, astronomi og overtro på Ringkøbing-Skjern Museum og Ringkøbing-Skjern Bibliotekerne.

"Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd" etablerede et regionalt netværk mellem billedskoler, billedkunstlærere på skoler og efterskoler, m.fl. Lokale eksempler på netværksdannelse er Herning Lokalarkivers udstillinger og foredragsrække, "Børnekulturnatten i Holstebro" og "Fyr kanonen af i Mørket", der gav anledning til at et samarbejde mellem en bred kreds af kulturaktører i Ikast-Brande Kommune.

Dannelsen af regionale og lokale netværk har konsolideret festivalen. De har medvirket til at styrke festivalens tværgeografiske og tværkunstneriske profil. Samtidig har de forstærket de enkelte aktørers incitament til at udvikle og gennemføre aktiviteterne.

Mål 6: At festivalaktiviteterne inddrager borgere lokalt og/eller tværgeografisk.

Mellem 9 og 10.000 borgere har været aktører i aktiviteterne.

Flere projekter har i et stort omfang direkte inddraget borgere og foreninger som aktører i konkrete arrangementer og workshops:

- Åbningen i Struer
- "Kulturkaravanen i mørket",
- "Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd"
- Halloween-koncerterne på Nr. Vosborg og Heart,
- "Børnekulturnatten" i Holstebro,
- "Lemvig kulturnat"

Borgerforeninger og andre lokale foreninger har taget initiativer til flere lokale arrangementer. Eksempler på dette er "Flammende musik i mørket" (Tarm), "Lys i Mørket - Mørkeoplevelser og Fællesskab" (Herborg), "Følg strandvagten på udkig i Mørket (Ferring) og "I en kælder sort som kul" (Ringkøbing), hvor omkring 100 borgere svigtede en fodboldlandskamp på TV for at gå på opdagelse i det "skjulte" Ringkøbing.

De sidste to mål blev sat ud fra overvejelser om, at Kulturfestivalen skulle øge kendskabet til og samarbejdet mellem medlemmerne og i det hele taget understrege Kultursamarbejdets grænseoverskridende natur.

Mål 7: 50 % af aktiviteterne er tværsektorielle og/eller tværgeografiske, herunder i samarbejde med kulturaktører, der ikke er medlemmer.

For at opgøre i hvilket omfang dette mål er nået, er data samlet i 2 tabeller.

Tabellerne er opgjort på projekt/arrangementsniveau med udgangspunkt i 118 projekter/arrangementer (bilag 1 og jvf. definition i afsnit 2.5.1).

At et projekt er tværkunstnerisk omfatter, at flere kunstneriske genrer indgår. Med tværgeografisk menes der på tværs af kommunegrænser enten i fysisk forstand eller gennem samarbejde med aktører andre kommuner. Projekter, der er tværgeografiske inden for egen kommune optræder derfor ikke på denne liste.

Tabel 2 viser projekttyper og tabel 3 viser modeller for gennemførelse.

Tabel 2

Aktivitets- og projekttyper	%	%
Tværkunstneriske og tværgeografiske	6	
Tværgeografisk	7	25
Tværkunstnerisk	18	
Indgår i et tværkunstnerisk/tværgeografisk netværk	31	
Andet	38	
	100	

Der er enkelte projekter (5%) der både er tværgeografiske og tværkunstneriske). Det er Åbningen af festivalen, sanseudstillingen "Let me go", "Kulturkaravanen i Mørket", forestillingen "Nyfigen eller sund interesse", "Havskumring", "Mørkets klange – nattens lys" samt "Halloween-koncerterne".

25 % af projekterne er enten tværkunstneriske eller tværgeografiske.

Et eksempel på et tværgeografisk projekt er "Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd" blev til i et udstrakt tværgeografisk samarbejde med deltagelse af 34 skoler, to kunstmuseer, 4 billedskoler fordelt over de 6 kommuner. Andre eksempler er foredragsturneen med den islandske forfatter Einar Mår Gudmundsson, ("Sindets mørke – viljens Lys"), "Nattegn" og "Stjernehimlen – lys i Mørket".

Ud over de nævnte 31 % er yderligere 31 % tilknyttet et af netværkene.

Målet var også, at samarbejde med aktører, der ikke er medlemmer. Tabel 3 viser, at der i stor udstrækning blev samarbejdet mellem medlemmer og ikke-medlemmer. Også her er netværkerne slået igennem.

Tabel 3

Aktørmodeller for projektgennemførelse	%	%	%	%	%
Enkelt medlem selvstændigt	24			65 %	
Enkelt medlem som del af et netværk	20		34		
Flere medlemmer sammen	3				
En/flere medlemmer og ikke-medlemmer	18	21			53
Ikke medlem - del af et netværk	14			35	
Enkelt ikke-medlem selvstændigt	21				
	100				

21 % af projekterne er skabt i et samarbejde med andre (medlemmer og ikke-medlemmer). Atter 34 % er skabt i tilknytning til et netværk eller en fælles referenceramme.

Mål 8: 80 % af kultursamarbejdets medlemmer deltager med aktiviteter.

En optælling viser at ikke mindre end 90 % af medlemmerne, kommuner og kultursteder har deltaget enten i et samarbejde med andre eller på egen hånd. Nogle medlemmer indgår i et enkelt projekt, hvorimod andre står for eller deltager i flere projekter.

Jf. tabel 3, så er kultursamarbejdets medlemmer involveret i 2/3 (65 %) af alle projekter/arrangementer.

4.3 Arrangementer med tilskud fra festivalpuljen

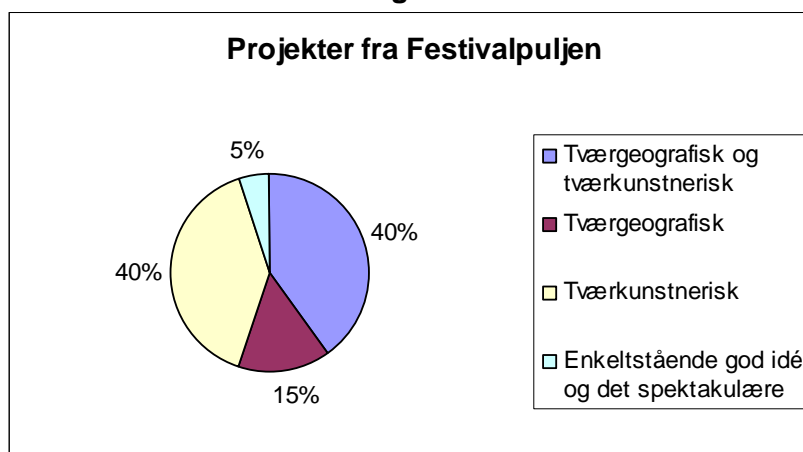
For at styrke de overordnede mål for festivalen ønskede bestyrelsen at prioritere projekter/aktiviteter, der

- var tværkunstneriske/tværasektorielle og/eller tværgeografiske
- var den enkeltstående gode ide
- indeholdt det spektakulære
- var synlige og åbne for publikum
- involverede offentligheden
- udbredte kendskabsgraden til Kultursamarbejdet
- aktivt repræsenterede Kultursamarbejdet

Samtlige 7 projekter, der er både tværgeografiske og tværkunstneriske, fik støtte fra festivalpuljen.

Generelt opfyldte de enkelte projekter hver i sær flere af kriterierne. Figur 1 viser en fordelingen i forhold til det kriterium, projektet primært opfylder.

Figur 1

Samlet set var projekterne med til at løfte festivalen i forhold til at bryde grænserne mellem kunstneriske genrer og geografi samt gennem deres kvalitet.

Som nævnt i det foregående har netværksprojekterne medvirket til at styrke festivalens tværgeografiske og tværkunstneriske profil.

Andre projekter som f. eks "Alt liv er dit liv", "Bertolt Brecht og Historiens Mørke" og "The dark" bidrog bl.a. til at give festivalen et løft udefra og en International/national dimension med anerkendte kunstnere og kulturpersonligheder.

De 20 projekter var synlige, tilgængelige og bredte festivalen ud. Der var således en stor geografisk spredning. En optælling viser, at der var festivalpulje aktiviteter i ca. 2/3 af de lokaliteter, hvor festivalen foregik.

Kulturnatsprojekterne i Holstebro og Lemvig foregik i byens gader. Sansedstillinger "Let me go" og "Et aparte barn" var offentligt tilgængelige på biblioteker. Bannerudstillingen "The dark" viste international kunst skabt til Mørket i det offentlige rum i landsbyerne Nees og Skalstrup. Kulturkaravanen kom ud i landdistriktet og "Fyr kanonen af" tog publikum med ud til "kanonerne".

Eksempelvist "Dinner in the dark", "Mørkets klange – Nattens Lys" og "Fyr kanonen af i Mørket" og Hjerl Hedes Frilandsmuseums levendegørelse fik stor mediedækning.

Flere af projekterne var målrettet til at involvere offentligheden på forskellig vis.

"Åbningen i Struer" var et tilbud til borgere i hele kulturregionen. Fra Struer Kommune var der fra start lagt vægt på stor involvering af kommunens borgere og kulturaktører fra kulturregionen i projektet. Over 50 virksomheder sponserede åbningen og over 40 foreninger skoler og klubber var med i samarbejdet om åbningen.

Kulturprogrammet bød på både amatører og professionelle fra Struer samt aktører fra den øvrige kulturregion, det øvrige land samt et internationalt indslag. Programmet integrerede kulturaktiviteter fra kommende projekter under Mørket. Se program under [bilag 2](#).

"Halloween koncerterne" og den officielle afslutning havde deltagelse af borgere og professionelle aktører fra alle kommuner.

"Mørkemænd"projekterne fik kunstglade børn og voksne fra alle 6 kommuner til at skabe 500 mørkemænd.

"Kulturnatten i Lemvig" og "Børnekulturnatten i Holstebro" inddrog i stort omfang lokale aktører og foreninger. I Holstebro deltog over 40 foreninger, skoler og virksomheder aktivt i planlægningen og udførelsen.

Involvering af landdistrikternes befolkning var også målet for Kulturkaravanen, og flere af Havskumringsarrangementerne.

Festivalpuljen opfyldte med andre ord sin mission. Med puljens støtte blev der lagt et solidt indholdsmæssigt fundament af høj kvalitet for festivalen. Puljen understøttede festivalens tværkunstneriske profil samt både en geografisk spredning og en tværgeografisk sammenhæng.

Dermed har festivalpuljen både understøttet de enkelte projekter og hele festivalen. Se endvidere afsnit 4.4 og 4.5.

4.4 Kulturkaravanen i Mørket

Kulturkaravanen i Mørket var Kultursamarbejdets eget projekt. Karavanen er derfor evalueret selvstændigt. En udførlig beskrivelse af Karavanen kan ses i Bilag 4.

Aktiviteter og arrangementer:

Karavanen slog lejr i 7 byer med under 1000 indbyggere: Lyngs, Bækmarksbro, Velling, Idom-Råsted, Gludsted, Hover-Torsted og Kølkær. Karavanen fokus på landsbyen, dens fortid, nutid og fremtid.

Programmet bød på i alt 249 gennemførte enkeltstående programpunkter i de syv byer. Arrangementer, der kan inddeles i publikumsoplevelser, workshops, byen og karavanen, byen som arrangør.

Karavanen gav byerne i alt 94 optrædener, hvor kernegruppen stod for 2/3. Der var 68 workshops for beboere og gæster i de 7 byer for flere kunstneriske genrer. Også her var kernegruppen central.

Karavanen og byerne arrangerede i fællesskab i alt 45 aktiviteter. **Byerne** stod selvstændigt for 32 arrangementer: forestillinger, koncerter, fodboldkampe, kunst i kirken, aften- og natgudstjenester, fakkeloptog og meget mere:

Målgrupper og deltagelse:

Ca. 60 % af arrangementerne var åbne for alle. 25 % af arrangementerne var målrettet børn og unge i skoler og børneinstitutioner. De sidste 15 % var målrettet et voksent eller ældre publikum samt særlige målgrupper som beboere i andre byer.

Om end der var gæster udefra, så var deltagerne hovedsageligt fra landsbyerne. De 7 byer har tilsammen en befolkning på ca. 3950 indbyggere.

En løbende optælling under karavaneforløbet viser, at der samlet var omkring 9000 publikummer til arrangementerne og omkring 5000 deltog i de forskellige workshops. Det giver sig selv, at der var mange der deltog i flere arrangementer og en del, der deltog i en stor del af byens program.

Lokationer og utraditionelle scener:

At modtage karavanen satte spot på krav til infrastrukturen. Det gav anledning til at afprøve nye rum for kulturel udfoldelse.

Der var aktiviteter på skoler, efterskoler, børnehaver og plejehjem, kirker og historiske bygninger, Kulturcentre, forsamlingshuse, sognegårde og kultursteder i lokalområdet, i det fri og i utraditionelle lokationer som ridehallen på Fjordvang Efterskole i Velling, Børge og Helles stald, Idom og laden hos Mads Helms i Gludsted, samt den røde karavanebus.

Organisation:

Kommunerne blev inddraget i udvælgelsen af landsbyer. Byen udpegede en kontaktgruppe eller kontaktperson. I forbindelse med karavanen sørgede de for at der var logi/overnatning og forplejning til karavanemedlemmerne. De stillede med et praktisk crew og afholdt udgifter til materialer, strøm og leje af location.

At modtage karavanen krævede en ihærdig indsats fra kontaktgrupperne og landsbyerne som helhed. Dette gjaldt både at placeret de forskellige arrangementer på lokaliteter i byen, at indsamle viden om de tekniske forhold og ikke mindst at få byen orienteret, informeret og inddraget.

Kernegruppen var central for kontinuiteten i karavanen og for at karavanen kunne gennemføre det store program.

Landsbyerne påtog sig en stor organisatorisk opgave ved at være værter for kulturkaravanen. For de fleste byer var det det største kulturarrangement til dato. Selv om flere blev overraskede over omfanget af arbejde og planlægning, der er forbundet med så stort et arrangement, så lykkedes det byerne, at skabe både de fysiske rammer og stor lokal opbakning til karavanen. Uden denne lokale forankring, kontaktgrupperne og de mange frivillige i hver by ville karavanen ikke kunne være gennemført. Længere tid til planlægning, så programmet kunne være klar tidligere er et klart ønske til fremtidige projekter.

På møder med kontaktgrupperne efter karavanens afslutning var tilbagemeldingerne at opstarten var arbejdskrævende, men at karavanebesøget var en meget positiv oplevelse.

Alle nævner, at det var en meget god opgave at arbejde sammen om og at de med karavaneværtskabet har vist, at de kan løfte en stor opgave i fællesskab – ikke mindst over for dem selv.

Det har skabt grobund for nye samarbejder i byerne. Flere arbejder nu med at lave flere fælles tiltag. F.eks. at de forskellige foreninger i landsbyerne går sammen om arrangementer.

Mange beboere oplevede for første gang en klassisk koncert, levende musik fra andre himmelstrøg, en eksperimenterende teaterforestilling eller en teaterforestilling i det hele taget.

4.5 International dimension

Flere af projekterne, der fik tilskud fra festivalpuljen havde en international deltager dimension.

Med "Sindets Mørke – Viljens lys" var den islandske forfatter og Nordisk Råds prisvinder Einar Mår Gudmundsson på foredragsrundrejse til større og mindre byer.

2 internationalt anerkendte canadiske billedkunstnere, Derek Michael Besant og Alexandra Haeseker viste værker på bannerudstillingen "The Dark". ET4U, der står bag, har rapporteret, at projektet har vakt genklang uden for landets grænser.

Kulturkaravanens kernetrup bestod bl.a. af det brasilianske soulsamba orkester "Soul Brasil" og den multinationale teatertrup "Zamok", der begge deltog i såvel Åbning som Afslutning af festivalen og gav selvstændige koncerter/optrædener i Ringkøbing og Brande.

"Let me go- installationen blev skabt i et cyberperformance samarbejde med New Zealandske kunstner Helen Varley Jamieson.

5.0 Kulturfestival Mørket som Ramme

5.1 Temaet Mørket

På Kultursamarbejdets Generalforsamling i 2008 blev det, efter oplæg fra tovholdergruppen, valgt at lave en kulturfestival med en tematisk ramme. Temaet skulle være inkluderende og samtidig inspirere til nytænkning og til at overskride kunstneriske og geografiske grænser.

"Mørket" blev valgt, ud fra en betragtning om at det som tema havde kulturelt/kunstnerisk potentiale til at kunne samle kulturregionens meget forskellige aktører, indeholdt et lokalt/regionalt perspektiv og et tema som folk lokalt kunne relatere sig til helt konkret og abstrakt.

Overordnet vurderet har temaet fænet. Dette begrundes med at festivalens volumen oversteg alle forventninger og at 70 % af arrangementerne var skabt målrettet til festivalen med Mørket som omdrejningspunkt.

Mange har meldt tilbage, at Mørket som tema var meget inspirerende og at tidspunktet (oktober måned) gav anledning til "*at gøre noget helt andet end vi plejer*".

Temaet "Mørket" har udmøntet sig i mange meget forskelligartede arrangementer.

Der var det konkrete fysiske møde med Mørket ude i landskabet, i kælderen og krypten og under stjernehimlen. Der har været fortællinger om mørket fra en tid fra før elektriciteten, fortællinger i blåets skær, strandinger i mørket, et måltid indtaget i total mørke og menneskets håndtering af Mørket gennem ilden.

Det abstrakte mørke handlede om overtro og folketro, om mørket i sindet, om gys, uhygge og halloween, om troen, historiens Mørke og Inannas rejse til underverdenen.

Der har været teater i Mørket, museer i mørket, oplevet med lommelygte, Mørket omsat til kunst på stang og på bannere, litteratur, musik og sange om mørket, kunsten af male mørkt, selvlysende gymnastik, håndbold og drager, lysfest i mørket og meget mere.

Der har været arrangementer om aftenen, natten og dagen. Mørket var omdrejningspunkt og gav sammenhængskraft.

Mørket gav en ekstra dimension. I projektet "Havskumring" var sammenhængskraften bl.a. de kopier af originale strandvagtslamper, man i fællesskab producerede og som blev brugt til de forskellige arrangementer med stor succes. Fiskeriets Hus *fortæller "at lamperne var placeret i hele huset, hvilket gav en autentisk stemning"*.

5.2 Markedsføring

Kultursamarbejdet stod for den overordnede markedsføring. Denne er primært sket gennem kulturfestivalens hjemmeside www.moerket.dk og den internetbaserede aktivitetskalender www.Kulturspot.dk samt facebook.

På Kulturspot blev der åbnet op for en tysk/engelsk udgave. Sekretariatet udvalgte omkring 100 arrangementer, der blev oversat til tysk og engelsk.

Der blev produceret et TV-spot i to udgaver. Den første udgave, der omtalte åbningen af festivalen, blev først sendt på TV Midtvest fra midten den 20. september til den 3. oktober. Den anden udgave blev sendt fra den 4. – 10. oktober og igen fra den 16. – 24. oktober.

Den trykte markedsføring udgjordes primært af den ugentlige arrangementskalender i områdets ugeaviser, der ændrede layout under festivalen i overensstemmelse med festivalens design guide.

Derudover blev der produceret roll ups plakater og postkort. Plakater blev trykt i et oplag på 500 stk. (50 cm x 70 cm), 3000 stk. (18 cm x 38 cm) og 50.000 postkort.

Alle arrangører modtog plakater og postkort.

Det vurderes, at det fælles materiale underbyggede sammenhængskraften internt og at plakaterne øgede festivalens synlighed på de enkelte steder. Postkort i sig selv ikke en eftertragtet vare blandt publikum, om end nogle arrangører sendte dem som en del af markedsføringen.

Logo:

Kulturfestivalen har haft et selvstændigt logo. Logoet blev trykt som plakater, postkort og var det gennemgående tema i TV-spottet og det trykte program i ugeaviserne.

Logoet og anden layout var i et let anvendeligt, brugervenligt design for at alle arrangører ubesværet skulle kunne hente og bruge logoet med gængs software.

De fleste arrangører og kommunerne har brugt logoet i forbindelse med markedsføring af deres arrangementer. Det er sket gennem annoncer, plakater, på hjemmesider, osv.

Det vurderes, at den udbredte brug af festivalens logo skabte synlig sammenhæng mellem arrangementerne og festivalen som helhed.

Moerket.dk

Målet var, at Moerket.dk kunne præsentere festivalen samlet samtidig med der kunne trækkes på kulturspot.dk, som det medie, hvor arrangementerne blev indtastet. Dermed kunne festivalen få en god markedsføringsplatform for relativt få ekstra midler.

Sammenhængen mellem programmet på moerket.dk og kulturspot.dk var dog ikke tilfredsstillende. For det første var det ikke en brugervenlig løsning, idet programoversigten gav et for dårligt overblik og var ikke tilstrækkeligt fleksibelt. Brugere blev derfor nødt til at pendle mellem de to hjemmesider.

Kulturspot:

Kulturfestivalens arrangementer var synlige på Kulturspot og Kultunaut gennem eget logo.

I forhold til den trykte kalender var der plads til at medtage alle arrangementer med tilknytning til Mørket. Dette var en del af den beskedne service der kunne tilbydes aktørerne uden for Kultursamarbejdet. Derved blev det prioriteret, at kalenderen viste Mørket arrangementer på bekostning af medlemmernes arrangementer, der ikke var relateret til Kulturfestivalen.

Den tekniske løsning fungerede ikke optimalt i forhold til den måde arrangementerne blev oplistet i den trykte kalender i ugeavisen. Det galt især de store og komplekse arrangementer med mange

delelementer til mange målgrupper som Åbningen i Struer. Her der manglede visning af børneaktiviteter og det ikke fremgik, at alle arrangementer var del af åbningen.

Pressedækning:

TV MidtVest sendte i alt 9 indslag.

- Kulturprogrammet "Nærbilleder" den 5. oktober om festivalen.
- Direkte transmission fra "Dinner in the Dark" på Bakkehuset den 16. oktober
- Kulturkaravanen i Mørket: 2 mindre indslag, 10 min. sammendrag (dette blev også vist på landsdækkende TV2) og ½ time på Mokka i november.
- 3 indslag fordelt over måneden: Et aparte barn (Herning Kongrescenter), Eventyrlig rejse ind i Mørket (Videbæk Bibliotek) samt Allehelgensaften på Bundsbæk Mølle

Radio MidtVest sendte direkte interview den 3. oktober samt direkte transmission fra Kulturkaravanens ophold i Bækmarksbro den 7. oktober

Overordnet set har der været god dækning i **den trykte presse**. Der er lavet en opgørelse over artikler.

En opgørelse over artikler fordelt på de enkelte enheder kan ses bagerst i evalueringen. [Bilag 5](#)

I knap ¾ af artiklerne er Kulturfestival Mørket nævnt. I den resterende fjerdedel handler artiklen et arrangement i festivalen.

Tabel 4

Presseomtale	Antal
Dagblade indenfor kulturregionen	221
Dagblade udenfor kulturregionen*)	25
Dagblade, landsdækkende	5
Ugeaviser	110
Øvrige	18
I alt	379

*) Dækningen fra dagblade uden for regionen skyldes i høj grad Vejle Amts Folkeblads geografiske interesse for Brande og Nørre Snede.

På nettet blev Kulturfestivalen omtalt i de luftbårne og trykte mediers on-line nyhedsservices og en række andre websites. Kulturfestival Mørket står stadig meget højt på listen, når "kulturfestival" googles.

Kulturfestival Mørket blev nævnt i ¾ af artiklerne. I ¼ af artiklerne var aktiviteterne nævnt uden reference til festivalen.

Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland er nævnt i 25 % af artiklerne.

Flere arrangører har meldt tilbage, at de ikke har været tilfredse med den lokale dækning og at de lokale dagblade ikke har bakket op omkring de lokale arrangementer.

Andre har meddelt, at deres de var glade for eller tilfredse med dækningen, herunder at deres mål for pressedækningen er blevet opfyldt.

Det bemærkes, at TV Midtvest ikke dækkede hverken Åbningen eller Afslutningen.

Trods en gennemgående god lokal/regional dækning med knap 400 artikler i lokale dagblade, ugeaviser m.m. så ville mere sendetid på f.eks. TVMidtVest, Radio Midt og Vest have været ønskeligt.

På landsplan var der en meget beskeden interesse indenfor alle medier. De få gange festivalen blev omtalt var det fortrinsvis med reference til enkelte arrangementer uden at nævne Kulturfestival Mørket som ramme eller Kultursamarbejdet som organisatorisk ramme.

Markedsføring vil være et indsatsområde, hvor der helt klart er plads til forbedring. Det vurderes at der i så fald betyder omvendt også at der skal anvendes flere ressourcer.

5.3 Netværket

Mange medlemmer har givet udtryk for, at de oplever at deres deltagelse i festivalen har styrket de lokale netværk og Kultursamarbejdet.

Både fællesmøder, åbningen og afslutning og de mange projekter rundt omkring gav anledning til at mødes under i hele processen.

Også mange deltagende ikke-medlemmer har udtrykt tilfredshed med at være med. Enkelte potentielle medlemmer har meldt sig ind eller overvejer medlemskab.

Der har været en udpræget grad af samarbejde. Jf. tabel 3, hvoraf det fremgår at 21 % af alle projekter er gennemført i et tæt samarbejde mellem flere aktører.

Kulturfestivalen har været anledning til at etablere *ad hoc* netværk kulturregionalt og lokalt.

Eksempler er "Havskumring", "Mørkets forestillinger – ildens kraft", "Kulturkaravanen i Mørket" og gennem det tværgeografiske/tværkunstneriske samarbejde som "Let me Go", hvor der efterfølgende konkluderes "*at det har været berigende at samarbejde, grænseoverskridende og meget lærerigt, at arbejde sammen med folk med andre baggrunde*".

Lokalt blev der samarbejdet tværkunstnerisk. I Lemvig, Holstebro og Tarm blev Mørket anledning til omfattende kulturnatsarrangementer. I Herning Kommune blev "Et aparte barn" til i det første samarbejde mellem Herning Bibliotek, Team Teatret og MCH/Herning Kongrescenter. I Ikast-Brande blev hele kommunen taget i brug med "Fyr kulturkanonen af i Mørket" og skabt netværk mellem de forskellige aktører.

6.0 TEMA 3: anbefalinger

På baggrund af den forudgående analyse, tilbagemeldingerne fra de enkelte arrangører og drøftelsen på generalforsamlingen den 22. marts 2010 er der en række anbefalinger til en kommende fælles satsning.

6.1 En ny fælles projekt

Der er stor opbakning blandt medlemmerne til at arbejde videre med et nyt fælles projekt og at opbygningen af en festivaltradition uden at indhold m.v. er fastlagt på forhånd bliver videreført. En opbakning, der også kom til udtryk på Generalforsamlingen i 2010.

Derudover har mange af de øvrige aktører meldt, at de gerne deltager igen.

Der skal være en passende tid/årrække mellem de fælles satsninger, da det er en krævende proces og helst skal være noget man som aktør kan glæde sig til.

6.2 Hvornår, hvordan og hvorfor

I forhold til kommende fælles satsninger anbefales det, at der er bedre tid til planlægning og at der sker en mere langsigtet planlægning, således at tidspunkt og evt. tema kan meldes ud i god tid.

I betragtning af den massive opbakning og antallet af arrangementer peger flere på, at 4 uger er for kort tid til at gennemføre så mange arrangementer.

Formålet med en fælles satsnings skal være at styrke netværket. Dog skal det primært være et tilbud til borgerne/omverdenen.

Fællesskabet skal styrkes ved at der sker mere på tværs af kommunerne.

Et tema er en god platform.

Markedsføringen skal styrkes.

7.0 Afrunding

7.1 Mørket trækker spor:

Kulturfestivalen lukkede og slukkede den 31. oktober, men der er stadig glimt af Mørket.

Her nævnes de som sekretariatet er bekendt med.

Kulturfestival Mørket in retrospekt:

- Fotoudstilling om Børnekulturnatten på Holstebro Børnebibliotek i januar 2010. Biblioteket overvejer at gøre børnekulturnatten til noget tilbagevendende.
- Eleverne på BGK, der deltog i karavanen, modtog Kultursamarbejdets KulturVækstPris 2009.
- Kulturkaravanens besøg fik nye lokale fortællinger og nye fortællere på banen. På den årlige fortællefestival på Nørre Vosborg den 18. og 19. september 2010 bliver et af fortællesporene "Fortællinger fra karavanens 7 landsbyer med lokale fortællere. I tilknytning til dette vises egnsdragterne.

Kulturfestival Mørket fremadrettet:

- "Havskumring" arbejder videre på et fremtidigt samarbejde mellem kulturstederne langs kysten – om det skal være i form af nye fælles arrangementer, fælles markedsføring eller inspirationsmøder ligger åbent til en fremtidig drøftelse.
- De 50 strandvagtslamper, der blev til under "Havskumring", blev flittigt brugt og udlånt til andre. Flere steder er man i gang med at få fremstillet nye lygter for at tilfredsstille efterspørgslen til fortsat udlån – måske også til salg. Lamperne er blevet et varigt gode til brug ved kommende arrangementer.
- Teatertruppen Zamok, der var del af kernetruppen under Kulturkaravanen i Mørket, har fået forestillingen refusionsgodkendt og arbejder på at slå sig ned lokalt.
- Hjerl Hedes Frilandsmuseum skabte med "Overtroens Univers" et nyt koncept for deres levendegørelse og formidling, som de vil arbejde videre med.
- Forestillingen "Nyfigen eller sund interesse..." er skrevet af den 20-årige Morten Trier fra Herning. Stykket deltog i en konkurrence for unge dramatikere. Stykket vand ikke, men et professionelt turnerende teater, har vist interesse for stykket, og planen er at i den kommende sæson vil det være at finde på landevejen i en professionel opsætning.

7.2 Konklusion:

Kulturfestival Mørket indfrie mål og forventninger. På baggrund af evalueringen vurderes det – i ikke prioriteret rækkefølge - at de væsentligste årsager til succesen er

- medlemmernes opbakning
- kommunernes og lokale råds indsats som igangsættere og koordinatører

- medlemmernes tiltrækning af samarbejdspartnere og aktører uden for Kultursamarbejdet
- den åbne invitation til omverdenen
- den positive arv fra "Kulturfestival Vinden 2003", således at det var anden gang kulturregionen samlede sig en fælles satsning.
- centrale midler i Kultursamarbejdet og festivalpuljens kriterier satte gang i tværkunstneriske og tværgeografiske projekter
- lokale netværk har medvirket til at styrke festivalens tværgeografiske og tværkunstneriske profil. Samtidig har de forstærket de enkelte aktører incitamentet til at udvikle og gennemføre aktiviteterne.
- temaet Mørke har været inspirerende.

8.0 Kulturfestivalens resultater: kort og godt

I alt 118 arrangementer/projekter affødte i perioden 1. oktober – 1. november 559 unikke arrangementer og 865 arrangementer i alt, når gentagelser af konkrete arrangementer medregnes.

Af disse var knap $\frac{3}{4}$ af aktiviteterne (70 %) skabt målrettet til kulturfestivalen. 35 % af alle aktiviteter var tværgeografiske og/eller tværkunstneriske og yderligere 31 % indgik i en tværkunstnerisk/tværgeografisk ramme.

Der var aktiviteter i alle 4 uger – flest i ugerne 41 og 42.

I alt 67 forskellige lokaliteter har huset mindst 1 festivalaktivitet.

Mellem 9 og 10.000 borgere har deltaget aktivt i aktiviteterne og aktiviteterne har tiltrukket mellem 35 – 40.000 publikummer.

Kultursamarbejdets medlemmer deltog i 65 % af alle projekter. 21 % af projekterne er blevet til i et samarbejde med flere aktører.

Over halvdelen af projekterne har omfattet aktører udenfor Kultursamarbejdets medlemskreds og de har for ca. $\frac{1}{3}$ af alle festivalens arrangementer. I alt blev ca. 53 % af aktiviteterne gennemført med deltagelse af aktører uden for Kultursamarbejdet.

Mellem 450 – 500 andre aktører (skoler, kirker, foreninger, kunstnere inden for alle genrer, lokalarkiver, virksomheder og mange flere) har været samarbejdspartnere/aktører.

Ca. 80 % af arrangementerne var gratis for publikum/deltagere.

9.0 Dokumentation og bilag

9.1 Dokumentation

Film:

Filmmanden Henrik Helms, dba Media fulgte karavanen hele vejen igennem og dokumenterede de mange aktiviteter.

Disse indslag kan ses på www.moerket.dk

TV MidtVest Kulturkaravanen i Mørket: 2 mindre indslag samt 10 min. sammendrag og ½ time på Mokka

Der er produceret en CD med en 10 min. lang reportage fra hver by samt en samlet reportage på ½ time.

Fotodokumentation:

- Teater for Alle: Dokumentation af forestillingen "Et lys i Mørket" er udgivet som folder.
- Kulturkaravanen i Mørkets deltagelse i åbning, afslutning og de 7 byer er dokumenteret. Materialet er samlet på CD.

9.2 Bilag

Bilag 1: Liste over arrangementer

Bilag 2: Program for åbningen den 3. oktober

Bilag 3: Program for afslutning den 31. oktober

Bilag 4: Liste over lokaliteter, der har huset en festivalaktivitet

Bilag 5: Rapport fra kulturkaravanen i Mørket

Bilag 6: Opgørelse over omtaler i den trykte presse

Bilag 1:

Evt. projekt-ramme	Arrangementer/ festivalaktivitet	Kommune	Tidsrum	Antal unikke aktiviteter	Aktiviteter inkl gentagelse
Åbning	Åbning af Kulturfestival mørket	Struer	3.okt	50	50
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Homo Prometheus - mennesket og ilden	Holstebro	3.10 - 6. mar	5	29
	The Dark' ny bannerudstilling i Nees – Skalstrup	Lemvig	4. - 31. okt	2	29
	Husby plantage i januarværke.	Holstebro	3. - 31. okt	1	25
	Et aparte Barn	Herning	3. - 31. okt	2	27
Havskumring	Mødet med Mørket	Lemvig	4. - 31. okt	2	29
	Udstilling i 14 arkiver	Herning	3. - 31. okt	14	48
	Koldere end her	Herning	1. - 9. okt	1	5
	Gyser event	Ringkøbing-Skjern	1. okt	1	1
	Udstillingen "Zebra-Ze-Ze	Herning	1. - 31. okt	1	25
	Kulturkaravanen i Mørket	Struer, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Ikast-Brande, Herning	3.- 31. okt	239	239
Innanas rejse til underverdenen	Let me go	Struer, Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Ikast-Brande,	3.- 31. okt	7	27
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Overtro og Lykke	Holstebro	4., 9. og 16. okt.	3	3
Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd	Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd	Struer, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Ikast-Brande, Herning	3.- 31. okt	50	50
Havskumring	25. september 1868 kl. 02.30.	Lemvig	4. okt.	1	1
Havskumring	Koncert med Jens Bendix	Ringkøbing-Skjern	4. okt.	1	1
	Lyset fra Stjernerne	Lemvig	4. okt.	1	3
	Kulturuge Nattebilder	Herning	5. - 8. okt	1	4
	Er Mørket sluppet op?	Holstebro	4. okt,	1	1
	Mørkemænd og Monstre.	Ringkøbing-Skjern	5. okt	1	1
Havskumring	Skibsbilleder	Ringkøbing-Skjern	5. - 31. okt	1	15
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Gys og Gru Classic	Ringkøbing-Skjern	5. okt	1	1
	Koncert med Coro Misto	Lemvig	5. okt	1	1
Havskumring	Følg med strandvagten på udkig i mørke	Herning	5. og 26. okt	1	2
	Koncert på Knudmosebjerget	Herning	5. okt	1	1
	Stjernekyggeri Knudmosebjerget	Herning	5. okt	1	2
	Mørket i sindet	Herning	5. okt	1	1
	Når Mørket omslutter dig	Lemvig	6.okt	1	1
	Flagermus	Herning	6.okt	1	1
Havskumring	Harboøreboerne ved kirken	Lemvig	6.okt	1	1
	Lys i mørket (Tarm)	Ringkøbing-Skjern	6.okt	1	1

Evt. projekt-ramme	Arrangementer/festivalaktivitet	Kommune	Tidsrum	Antal unikke aktiviteter	Aktiviteter inkl gentagelse
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Fra Helvedsmørke til Himmellys	Ringkøbing-Skjern	6.okt	1	1
	Delilå - trøsten er på vej	Holstebro	7. - 31. okt	2	22
Havskumring	Nu kommer månen	Lemvig	7. okt	1	1
Havskumring	St. George og Defence	Holstebro	7. 28. okt.	1	2
	Fortælleaften	Herning	7. okt	1	1
	Mørkemusik og mørke kaffer	Ringkøbing-Skjern	7.okt	1	1
	Sibyllen - en stemme fra mørket.	Holstebro	7. okt	1	1
	Nyfigen eller sund interesse	Herning, Holstebro, Struer	7. - 25.okt	1	7
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Fortællinger om Mørket	Ringkøbing-Skjern	8. okt	1	1
	Lån en sort bog	Ringkøbing-Skjern	7. - 31. okt		22
Havskumring	Varsler, strandinger og vestjyske originaler	Ringkøbing-Skjern	8. okt	1	1
Havskumring	Salmedigteren Thomas Kingo	Lemvig	8. okt	1	1
	Natkirker ved Nissum Fjord	Lemvig, Holstebro	8.- 29. okt	7	7
	Kulturnat for børn i Holstebro og Hjerl Hede	Holstebro	9. okt	34	34
Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd	Mørkemænd, Mørkesvøming, m.m.	Ringkøbing-Skjern	uge 41	4	4
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Overtro og lykke	Holstebro	uge 42	6	6
	Fyr kanonen af i mørket	Ikast-Brande	9.okt	13	13
	Mørkets klange - Nattens Lys	Ikast-Brande	9. okt	1	2
	Kulturnatrock" i Ringkøbing	Ringkøbing-Skjern	9. okt	1	1
	Flammende Musik i Mørket	Ringkøbing-Skjern	9.okt	1	1
	Kulturnat på Galleri Mernild	Herning	9. okt	1	1
Havskumring	Det aramæiske mysterium	Lemvig	10. okt	1	1
Havskumring	På kanten af havet. Dagligliv på Harboøre for 150 år siden.	Lemvig	10. -29. okt	1	5
	Mørket på heden - fortælle dag	Ringkøbing-Skjern	11. okt	1	1
Havskumring	Kystmilitsen og landeværnet kommer til Abelines Gård	Ringkøbing-Skjern	11. okt	1	1
Havskumring	At leve i mørket eller i lyset.	Lemvig	11. okt	1	1
Havskumring	På besøg under havoverfladen	Ringkøbing-Skjern	12. okt	1	1
	Glødende keramik i nattemørket	Ringkøbing-Skjern	12. -15. okt	1	4
Stjernehimlen – lys i Mørket	Se Stjerner ved højlys dag	Lemvig, Ikast-Brande	12. - 13. okt	1	2
Havskumring	Selvlysende Drageværksted	Lemvig	13. okt	1	1
	Bamseboogie" - Sang, dans og leg for børn.	Holstebro	13. okt	1	1
Havskumring	Aftentur til Nr. Lyngvig Fyr	Ringkøbing-Skjern	13. okt	1	1
	Kulturnat i Lemvig	Lemvig	13. okt.	9	9
Havskumring	Sten fra jordens indre	Lemvig	14. okt	1	1
Havskumring	Mørke lagkager til lyse stunder	Ringkøbing-Skjern	14. okt	1	1
	I en kælder sort som kul"	Ringkøbing-Skjern	14. okt	1	1
	Nattegn	Herning, Holstebro	14. okt	2	2
	Mørke oplevelser - Mørkeoplevelser	Lemvig	15. okt	1	1

Evt. projekt-ramme	Arrangementer/festivalaktivitet	Kommune	Tidsrum	Antal unikke aktiviteter	Aktiviteter inkl gentagelse
	Lyne under 2. verdenskrig	Ringkøbing-Skjern	15.	1	4
	Houvig Fæstningen ca. 2,5 km.	Ringkøbing-Skjern	15. okt	1	1
	Dinner in the dark	Ikast-Brande	15. okt	1	1
Havskumring	Jens Søndergaard og mørket.	Lemvig	15. okt	1	1
Stjernehimlen – lys i Mørket	Stjernehimlen - lys i Mørket	Ikast-Brande, Lemvig	15. -16. okt	1	2
	Tusmørkefortællinger – sagn og eventyr fra Ringkøbingegnen	Ringkøbing-Skjern	16. okt	1	1
	Cubanske rytmer på Venø	Struer	16. okt	1	1
	Koncert med Bazaar	Holstebro	17. okt	1	1
Havskumring	Sort nat over Bovbjerg	Lemvig	17. okt	1	1
Havskumring	Alt liv er dit liv	Lemvig	17. okt	1	1
Havskumring	Storm i nat, sort i sort UDSAT pga sygdom	Lemvig	18. okt		
	Fire in the dark	Ringkøbing-Skjern	19. okt	1	1
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Gyserfortælling i et gamle magasin	Ringkøbing-Skjern	19. og 26. okt	1	2
	Gys i Bibliotekskælderen	Ikast-Brande	20. okt	1	1
Lemvig Museum foredragsrække	Planetstien fejrer 25 år	Lemvig	13., 21. og 27. okt	3	3
	Fortælleaften i Vildbjerg om "Mørket	Ringkøbing-Skjern	21. okt	1	1
Havskumring	hvem - hvad - hvor - hvornår?	Ringkøbing-Skjern	22. okt	1	1
	Lys i Mørket i Herborg - Mørkeoplevelser og Fællesskab	Ringkøbing-Skjern	23. okt	1	1
Havskumring	Mørkehistorier i den gamle Tuskær Redningsstation	Lemvig	23. okt	1	1
	Udstilling Adi Holzer	Struer	24. okt	1	7
	Historiens Mørke hos Bertolt Brecht, Ezra Pound og Jens Bjørneboe	Holstebro	24.- 25. okt	1	3
	En nats historie	Herning	24. okt	1	1
Havskumring	Middelalder munkesang og gregoriansk kirkemusik.	Ringkøbing-Skjern	24. okt	1	1
	Halloween Børnefestival 2009	Ikast-Brande	25. okt	1	1
Havskumring	Gavernes gårdspads	Lemvig	25. okt	1	1
	Et lys i mørket	Ringkøbing-Skjern	25. okt	1	1
Havskumring	Maria Magdalene og havemanden	Lemvig	25. okt	1	1
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Eventyrlig rejse ind i Mørket	Ringkøbing-Skjern	26. okt	1	1
	"Sindets Mørke – Viljens Lys"	Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Ikast-Brande, Herning	26. - 30. okt	8	8
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Sorte huller - når tyngdekraften går amok	Ringkøbing-Skjern	27. okt	1	1
Havskumring	Ferring kirke "Ingemanns morgen og aftensalmer	Lemvig	28. okt	1	1
	Et kick i Mørket	Herning	28. okt	1	1
Havskumring	Da lyset kom til Haurvig	Ringkøbing-Skjern	28. okt	1	1
	Van Gogh og nattens farver	Holstebro	28. okt	1	1
	Fra Trondheim til Tromsø.	Holstebro	28. okt	1	1

Evt. projekt-ramme	Arrangementer/festivalaktivitet	Kommune	Tidsrum	Antal unikke aktiviteter	Aktiviteter inkl gentagelse
	Få et fjæs som Mørkets Fyrste eller...	Ikast-Brande	29. okt	1	1
Havskumring	Guds børn	Ringkøbing-Skjern	29. okt	1	1
	Gys i Bibliotekskælderen	Ikast-Brande	29. okt	1	1
	Mystisk Mørke i Kirkens Krypt	Herning	29. okt	1	1
Afslutning	Halloweenkonceter	Holstebro, Herning	30. og 31. okt	2	2
	Halloween arr. og gudstjeneste	Ringkøbing-Skjern	30. okt	1	1
Mørkemænd Dunkelfolk Natmænd	Udstilling af 500 Mørkemænde	Herning	30. okt - 4. nov	1	6
	Brug af Lys og prod af strøm	Ringkøbing-Skjern	31. okt	1	1
Afslutning	Afslutning - officiel i Angligården	Herning	31. okt	1	1
Havskumring	Havskumring - afslutning	Lemvig	31. okt	1	1
	Alle Helgens vandring	Lemvig	31. okt	1	1
Mørkets forestillinger – ildens kræfter	Alle Helgens Aften på Bundsbæk Mølle	Ringkøbing-Skjern	31. okt	1	1
	Alle Helgens: keltiske tusmørkefortællinger	Lemvig	1. nov	1	1
	Faures Requiem	Herning	1. nov	1	1
				559	865

Program for åbningen af Kulturfestival Mørket på Struer Havn og By, Lørdag 3. oktober 2009

ret til ændringer forbeholdes

Kl. 09.30 – 10.00	Morgenfanfare med Struer Brass Band	Rundt i byen
Kl. 10.00 – 11.00	Stationrock – Struer Ungdomsskole	DSB stationen
10.00 – 10.15	Opvisning med Struer Gymnastikforening	Taghaven
10.00 – 10.45	Ansigtsmaling – få dit eget mørke ansigt	Lille Torv
10.00	Mørke Mosaik – musikworkshop for børn	Struer Musikskole
10.00 – 10.20	Starlab for børn og voksne – planetarium	Kvickly
10.00	Børnetegninger af Mørket – udstilling	Hvidbjerg Bank
10.30 – 10.50	Jazz med Jacob Nyborg	Udenfor Kvickly
10.30 – 10.50	Stomp koncert med oiletønder, Struer Friskole	Vestergade
10.30 – 10.50	Fortælleteater med Venø Efterskole	Danske Bank Scene
10.45	Balletskolens danseforestilling	Enggård Centret
Kl. 11.00 – 12.00	Stomp koncert med oiletønder, Struer Friskole	Danske Bank Scene
11.00 – 11.20	Gospelkoret Jøye	Lille Torv
11.00 – 11.20	Klovneforestilling, Teatret Om	Vestergade
11.00 – 11.15	Opvisning med Struer Gymnastikforening	Rådhuspladsen
11.00 – 11.45	Ansigtsmaling – få dit eget mørke ansigt	Udenfor Kvickly
11.00	Mørke Mosaik – musikworkshop for børn	Struer Musikskole
11.00 – 11.20	Starlab for børn og voksne – planetarium	Kvickly
11.00	Børnetegninger af Mørket – udstilling	Hvidbjerg Bank
11.30	Sort snak med historiefortæller Ingrid Hvass	Rundt i byen
11.30 – 11.50	Fortælleteater med Venø Efterskole	Danske Bank Scene
11.30 – 11.50	Jazz med Jacob Nyborg	Rådhuspladsen
Kl. 12.00 – 13.00	Unicykel – optog og opvisning	Rundt i byen
12.00 – 12.20	Internationalt gadeteater med Teater Zamok	Rundt i byen
12.00	Street Art – Kunst på stang, Sophie Hjerl og BGK	Lille Torv
12.00 – 12.20	Starlab for børn og voksne – planetarium	Kvickly
12.00 – 12.20	Gospelkoret Jøye	Vestergade
12.15	Mørke Mosaik – koncert	Struer Musikskole
12.00	Børnetegninger af Mørket – udstilling	Hvidbjerg Bank
12.00 – 12.30	Scenekunst med unge scenetalenter, GKS	Danske Bank Scene
12.00 – 12.30	Sort snak med historiefortæller Ingrid Hvass	Rundt i byen
12.15 – 12.35	Jazz med Jacob Nyborg	Lille Torv
12.30 – 12.50	Balletskolens danseforestilling	Rådhuspladsen

STRUER HANDELSSTANDSFORENING

Byens butikker holder åbent helt til kl. 15.00

Det sker fra kl. 13.00:

Børne Kræmmermarked ved brobuerne på Struer Havn fra kl. 13.00 – 15.00	Havnetelt med fadøl, sodavand og pølser samt chili con carne fra Struer Skolen fra kl. 13.00 - 21.30	Handelsstandens Centertog kører fra Rådhuspladsen mellem kl. 13.00 og 15.00 og fra Havnen mellem kl. 15.00 og 17.00	Keramisk værksted med raketpænding ved fiskerskurene på havnen fra kl. 13.00 – 17.00	Åbent skib på skoleskibet Marilyn Anne på Struer Havn mellem kl. 13.00 – 18.00	Markedsplads med boder, smagsprøver og salg: Thy Lam, Lindbjerg Økologed, Øko-Overgaard, 45blegøden Struer, Kunstbutikken Cirkelline samt foreninger og institutioner fra kl. 13.00 – 16.00	Markedsplads med smagsprøver og salg fra lokale butikker: Artur, Intersport, Profil Optik Østergade, Struer Foto, Sportsmaster, Jasmin, Profil Optik Vestergade, Vin & Kunst, Ostemesteren, Kappel, SuperBest samt foreninger fra kl. 17.00 – 21.30
Kl. 13.00 – 15.00	Børnetegninger af Mørket – udstilling	Hvidbjerg Bank				
13.00 – 15.00	Musicalsange, Nørrelandskolen	Rådhuspladsen				
13.00 – 15.00	Fremstilling af glasperler hos Jasmin	Gågaden				
13.00 – 15.00	Mørke og søgelsel – event	Vestjysk Bank				
13.00 – 13.20	Starlab for børn og voksne – planetarium	Kvickly				
13.00 – 14.00	Street Art – Kunst på stang, Sophie Hjerl og BGK	Lille Torv				
13.00 – 13.30	Stomp koncert med oiletønder, Struer Friskole	Ved Struer Bibliotek				
13.30 – 14.30	Innans møde med underværdenen – installation	Struer Bibliotek				
13.30 – 13.50	Skoleskiskoncert med FDF-orkester	Marilyn Annes Messe				
13.30 – 13.50	Fortælleteater med Venø Efterskole	Danske Bank Scene				
14.00 – 14.20	Scenekunst med unge scenetalenter, GKS	Danske Bank Scene				
14.30 – 14.50	Sportsdans, Struer Sportsdansforening	Havnetelt				
14.30 – 14.50	Klovneforestilling, Teatret Om	Ved Folkets Hus				
14.30 – 14.50	Fortælleteater med Venø Efterskole	Havnetelt				
14.45	Soul Brasil, latinamerikansk musik	Danske Bank Scene				
Kl. 15.00 – 19.30	Kulturkonference "Kultur til alle" starter	Folkets Hus				
15.00 – 17.00	Soul Brasil, latinamerikansk musik	Struer Havn				
15.00 – 15.15	Skoleskiskoncert med FDF-orkester	Marilyn Annes Messe				
15.30 – 15.50	Limfjordsmusikanterne – harmonika og violin	Havnen				
15.30 – 16.00	Klovneforestilling, Teatret Om	Folkets Hus				
15.45 – 16.00	Internationalt gadeteater med Teater Zamok	Broberne				
16.30 – 16.50	Brass-koncert, Struer Brass Band	Taghaven				
17.00 – 17.20	Rockkoncert med Balling Band	Marilyn Anne				
18.00 – 18.30	Odin Teatrets Husorkester, latinamerikanske sange	Havneteltet				
18.45 – 19.15						

STRUER HANDELSSTANDSFORENING

Byens butikker holder åbent helt til kl. 15.00

Program for åbningen af Kulturfestival Mørket

ÅBNINGSSHOW, STRUER HAVN KL. 19.30 – 21.30

Under det store åbningsshow lørdag den 3. oktober, kan du blandt andet opleve:

VENØFÆRGEN SOM BYENS SCENE
ÅBNINGSTALER FRA KOMMANDOBROEN
KULTURKARAVANEN STARTER SIN FÆRD
HISTORIEFORTÆLLEREN INGRID HVASS
VOKALSelskabet GLAS - BULGARSKE SANGE
STRUER BRASS BAND
SUZANNE BRØGGER MED BUTCH LACY SYNGER OM UNDERVERDENEN
MIDT- OG VESTJYSK KÆMPEKOR OPFØRER MØRKET
SUN DE CUBA TRINIDAD - ORKESTER FRA CUBA
PROJEKTION AF SKYGGEbILLEDER OG SMS POESI PÅ TANK
KLATREOPSTIGNING MED HJERM KLATREKLUB
MOTIONSLØB I MØRKET - AK KILEN OG BIK LØB
FAKLER OG ILDDANS MED IGNIS MAGICA
BRITA HAUGEN FREMFØRER DIGTET MØRKET
DEN KGL. BALLETSKOLE - STYKKE FRA COPPELIA
STRUER FOLKEDANSERFORENING PÅ VENØFÆRGEN
STRUER SPORTSDANSERFORENING PÅ VENØFÆRGEN
ALSANG OG FYRVÆRKERI

TAK TIL:

FÆRCH
FONDEN

OG

C. BENDIX FOND

Bilag 3:

KULTURFESTIVAL MØRKET

KULTURFESTIVAL MØRKET

Invitation til afslutning af Kulturfestival Mørket

En forrygende festivalmåned slutter lørdag den 31. oktober 2009 og det markeres med hele to arrangementer.

Afslutning i Angligården:

Kulturfestival Mørket afsluttes officielt med en ceremoni **lørdag den 31. oktober kl. 19.00 – 19.30** i Angligården, Birk Centerpark 3, 7400 Herning.

I den runde gård lyser taler, ild, korsang, kunst, musik og optrin. Over det hele lyser Carl Henning Pedersens eventyrlige figurer, med titlen "Fantasiens leg - om livets hjul".

Ildsjæle fra det vestjyske kulturliv mødes og udfordrer mørket en sidste gang.

Medvirkende: MidtVest PigeKor, musikere, skuespillere, kunstnere, børn og voksne fra Kulturkaravanen, ildkunstner Johan Plesner, Kai Bredholt og Jan Ferslev, Odin Teatret, og seks repræsentanter fra kommunerne i Kultursamarbejdet. Iscenesat af Ingrid Hvass og Ensemble Midt Vest.

Afslutningstale ved Johs Poulsen, Formand for Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland.

Deltagelse i Angligården er gratis og uden tilmelding.

Halloweenkoncert på Heart:

Umiddelbart herefter begynder en forrygende Halloweenkoncert **lørdag den 31. oktober kl. 19.30** på Heart, Birk Centerpark 8, 7400 Herning.

Koncerten er arrangeret af Ensemble MidtVest i samarbejde med bl.a Ingrid Hvass, MidtVest PigeKor, Det Kgl. Teaters Balletskole i Holstebro og har over 200 medvirkende. Det bliver en uforglemmelig Allehelgensaften som punktum for en uforglemmelig festival i det midt- og vestjyske.

Tilmelding til Halloweenkoncerten kan ske hos Kultursamarbejdets sekretariat.

marianne.jorgensen@holstebro.dk eller 9611 6918 **senest den 26. oktober**. Bemærk at der er et begrænset antal billetter.

Læs mere om arrangementerne på www.moerket.dk/www.kulturspot.dk

Med venlig hilsen

Johs Poulsen
Formand, Kultursamarbejdet

Niels Viggo Lynghøj
Næstformand, Kultursamarbejdet

kultur
samarbejdet

ENSMBL
MUSIKKEN
HELT TÆT PÅ
MIDTVEST

BILAG 4

Oversigt over lokaliteter der har huset mindst en festivalaktivitet

Lemvig Kommune	Struer Kommune	Holstebro Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	Herning Kommune	Ikast-Brande Kommune
Ferring	Struer	Vemb	Velling	Kølkær	Nørre Snede
Harboøre	Lyngs	Thorsminde	Haurvig	Herning	Gludsted
Nr. Nissum	Hvidbjerg	Holstebro	Hvide Sande	Ørre	Brande
Lemvig	Floved	Sevel	Hover	Vildbjerg	Ejstrupholm
Nees	Humlum	Idom-Råsted	Skjern	Studsgård	Ikast
Skalstrup		Vind	Herborg	Kibæk	Harrild Hede
Resen		Nr. feiding	Vedersø	Amborg	Hampen
Fjaltring		Mejrup	Videbæk	Ørnhøj	Engesvang
Trans		Ulfborg	Velling	Sunds	
Engbjerg			Bork Mærsk	Lind	
Bøvlingbjerg			Hee		
Thyborøn			Nr. Lyngvig		
Bækmarksbro			Lystbæk		
Møborg			Dejbjerg		
Gjellerødde			Torsted		
			Lyne		
			Tarm		
			Lem		
			Sdr. Vium		
			Højmark		

BILAG 5

Beretning og evaluering fra Kulturkaravanen i Mørket.

Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland stod for "Kulturkaravanen i Mørket" under Kulturfestival Mørket fra 3. – 31. oktober 2009.

Karavanen slog lejr i 7 byer med under 1000 indbyggere. Med besøget satte karavanen fokus på landsbyen, dens **fortid, nutid og fremtid**.

Karavanens køreplan:

3. oktober - deltager i den officielle åbning af Kulturfestival Mørket i Struer

3. oktober - 6. oktober: Lyngs

7. oktober - 10. oktober: Bækmarksbro

11. oktober - 14. oktober: Velling

16. oktober - 19. oktober: Idom-Råsted

20. oktober - 23. oktober: Gludsted

24. oktober - 27. oktober: Hover-Torsted

27. oktober - 30. oktober: Kølkær

30. oktober - karavanen deltager i Halloween på Nørre Vosborg

31. oktober - karavanen samt deltagere fra alle karavanebyer deltog i den officielle afslutning af den samlede festival Angligården, Herning og efterfølgende i "Halloween på Heart" i Herning.

Karavanens aktiviteter

Karavanens planlagte program blev gennemført med få aflysninger. Workshopen "Vis mig dit maleri" blev aflyst i 2 byer. En rød veteranbus (dobbeltdækker) erstattede det oprindeligt planlagte veterantog.

Programmet bød på i alt 234 gennemførte arrangementer under karavaneforløbet i de syv byer. Byerne blev bundet sammen med et sendebud fra den foregående by medbragte en hilsen fra byen til den næste karavaneby, der blev fremført under fællesmorgenmaden den første dag.

Programmet er blevet til i samarbejde med byerne. Der var naturligvis mange fællestræk for karavanens besøg i de enkelte byer, men også forskelle byerne imellem hvad angår aktiviteterne. Dette gælder ikke mindst antallet af arrangementer, som byen står for. Dette antal går fra 1 til 7.

Programmet for karavanebesøget kan indeles i publikumsoplevelser, workshops, byen og karavanen, byen som arrangør:

Publikumsoplevelser:

Karavanen rådede med kernegruppen og gæster over en række kulturelle tilbud, der kunne tilpasses byerne i forhold til hvor arrangementet skulle finde sted, tilpasning af målgrupper. Disse omfattede: Ankomst- og afskedsceremoni, koncerter, herunder verdensmusik, teater forestillinger, fortællinger, åbent billedværksted.

Karavanen gav byerne et væld af kulturelle oplevelser. I alt 94 optrædener.

Kernegruppen stod for 2/3: fortæller Ingrid Hvass (Indvielse af byen træ, skumringskaffe, troldens hjerte) Billedkunstner Sophie Hjerl og elever fra Billedkunstnerisk Grundkursus (det blivende værk) Soul Brasil (verdensmusikkoncerter), teatertruppen Zamok (forestillingen The Puppet State, Polsk morgen, gadeoptrædender, teaterparade).

Optrædende gæstekunstnere:

Teatret Om viste forestillingen "Summa Summarum" i alle 7 byer.

Det Kgl. Teaters Balletskole i Holstebro (5 byer), Ensemble MidtVest (4 byer), Odin Teatret (4 byer), Thirsty Night Big Band (2 byer) 1 by: forfatteren Einar Már Gudmundsson, Operaen i Midten (tidl. Musikdramatisk Teater), The Lukewarm, Vokalselskabet Glas og Menuhin projektet.

Åbent Billedkunst workshop: Hver by fik "Et blivende værk" skabt af 3 - 5 elever fra Billedkunstnerisk Grundkursus under Nordvestjysk talentcenter i Holstebro. Billedkunsteleverne mødte de unge og ældre i byen, der fortalte om byens historie, byen her og nu og ønsker for fremtiden. På baggrund af dette skabte eleverne et værk til byen på et sted udpeget af byen. Værkerne kan ses på <http://bgk-holstebro.blogspot.com/search/label/BGK%20og%20Kulturkaravanen%20M%C3%B8rket>. Opgaven gav eleverne anledning til at prøve deres kræfter af i praksis i et tværkunstnerisk møde. Den sidste dag blev der holdt fernisering af værket.

Med byen som afsender var der kunstneriske sendefærd til Ringkøbing fra Velling, til Nr. Felding fra Idom-Råsted og Gludsted sendte kulturelle hilsener til Brande, Nr. Snede og Ejstrupholm. Lyngs samarbejdede i særlig udstrækning med Hvidbjerg, hvor byens børn går i skole og Midtpunkt Thyholm og bl.a fik ældrecentret Solvang besøg af Soul Brasil.

Workshops:

Karavanen stod for i alt 68 workshops for beboere og gæster i de 7 byer for flere kunstneriske genrer. Her var kernegruppen central og holdt workshops inden for flere genrer.

- Billedkunstner Sophie Hjerl; kunst på stang, syning af egnsdragter, allehelgensworkshops
- Fortæller Ingrid Hvass; Eventyrværksted, Skumringskaffe og allehelgensworkshop.
- Soul Brasil: Karnevalsralder – rytmeleg og percussion.
- Teatret Zamok: dyremasker, grønssagsprog, krokodiller og slanger

Egnsdragterne var en særlig indsats. Hver by skabte en mands- og en kvindedragt, der repræsenterede byen. Dragterne blev vist den sidste aften og indgik også i den officielle afslutning i Herning.

Allehelgensworkshops indgik i et tværkunstnerisk/tværgеографisk halloweenarrangement på Nørre Vosborg, Vemb den 30. oktober og Heart, Herning den 31. oktober. Dette projekt blev til i samarbejde mellem Ensemble MidtVest, Midtvest Pigekor, Ingrid Hvass og Sophie Hjerl. Børn fra Hover-Torsted optrådte på Nørre Vosborg og børn fra Kølkeær optrådte på Heart.

Workshops ved gæstekunstnere:

- Teatret Om stod for en klovnetworkshop i alle byer.
- Balletskolen holdt balletworkshop i 4 byer.
- I Bækmarksbro og Velling blev byen bundet sammen af kollektive snorespor, under ledelse af billedkunstner Karoline H. Larsen og ved hjælp af 84.000 meter snor i alle farver.

Byen og karavanen:

Karavanen og byen var som fælles arrangør af en række aktiviteter – 45 i alt. I alle byer var der fællesspisninger med kulturelle indslag.

Maleriudstillingen "Vis mig dit maleri", hvor folk fra byen medbragte kunstværker fra deres hjem og fortalte om værket.

Der blev arrangeret "Skumringskaffe" hvor lokale fortællere fortalte skrøner, myter og historisk faktuelle fortællinger fra byen og området. Disse fortælle-møder blev holdt eller startet op ude i det fri et sted, der har særlig betydning for byen.

I Bækmarksbro skabte the Menuhin Project – Green Voices og byens børn en forestilling.

Byen som arrangør:

Byen modtog karavanen i en kulturel bytte handel. Hvordan modtagelsen foregik var op til byen. Derudover arrangerede byerne omkring 25 arrangementer med lokale. Der var forestillinger, koncerter, fodboldkampe, kunst i kirken, aften- og natgudstjenester, fakkelloptog og meget mere:

I Kølkær var der aftengudstjeneste og Kølkærkoret blev samlet. I Lyngs blev der opstartet en kommende tradition "Oktoberkunst i Lyngs". Bækmarksbro havde besøg af Lemvig Gospelkor. Idom-Råsted skabte et forrygende "Hjortegilde". Gludsted, der er hjemby for teatret Festes Kompas, sendte teatret på sendefærd til nabobyen Hampen. I Velling var der gymnastik for tre generationer på programmet og der blev skabt en særlig opvisning "Lysglimt i Mørket" med hvide handsker, cykellygter og depecher i ultraviolet belysning.

Målgrupper:

Ca. 60 % af arrangementerne var åbne for alle. Der var dog herunder arrangementer, der primært henvendte sig til et voksent publikum eller børnefamilier.

Ca. ¼ af arrangementerne var målrettet børn og unge i skoler og børneinstitutioner.

Den sidste fjerdedel var arrangementer målrettet et voksent eller ældre publikum samt særlige målgrupper som beboere i andre byer.

Deltagelse:

Om end der var gæster udefra, så var deltagerne hovedsageligt fra landsbyerne.

De 7 byer har tilsammen en befolkning på ca. 3950 indbyggere.

En løbende optælling under karavaneforløbet viser, at der samlet var omkring 9000 publikummer til arrangementerne og omkring 5000 deltog i de forskellige workshops. Det giver sig selv, at der var mange der deltog i flere arrangementer og en del, der deltog i en stor del af byens program.

Processen:

Kultursamarbejdet tog initiativ til projektet på grund af Kunstrådets udmelding om nye retningslinier for at søge de frie midler. I startfasen blev der taget kontakt til kultursteder og et par landsbyer.

Kommunerne blev inddraget i udvælgelsen af landsbyer. Efter udvælgelsen, der forløb fra januar til april til gik detailplanlægningen mellem projektledelsen og landsbyen i gang og kernegruppen besøgte de udvalgte byer.

Byen udpegede en kontaktgruppe eller kontaktperson. I forbindelse med karavanen sørgede de for at der var logi/overnatning og forplejning til karavanemedlemmerne. De stillede med et praktisk crew og afholdt udgifter til materialer, strøm og leje af location.

At modtage karavanen krævede en ihærdig indsats fra kontaktgrupperne og landsbyerne som helhed. Dette gjaldt både at placere de forskellige arrangementer på lokaliteter i byen, at indsamle viden om de tekniske forhold og ikke mindst at få byen orienteret, informeret og inddraget.

Kernegruppe:

Kernegruppen var central for kontinuiteten i karavanen og for at karavanen kunne gennemføre det store program. Således stod disse både for publikumsoplevelser, workshop og med deres konstante tilstedeværelse fik byen ikke blot kunsten, men også kunstnere, under huden.

Lokationer og utraditionelle scener:

At modtage karavanen satte spot på krav til infrastrukturen. Det gav anledning til at afprøve nye rum for kulturel udfoldelse. Nedenstående er en gennemgang af de mange steder, der foregik karavaneaktiviteter:

Skoler/efterskoler:

Alle byer undtagen Lyngs har en folke- eller friskole med tilhørende gymnastiksale, der blev brugt som scene. Feks.opførte Operaen i Midten forestillingen "Farinelli" i Gludsted gymnastiksal.

Der er efterskoler i Lyngs og Velling, der lagde rum til koncerter og teaterforestillinger.

Kirker og historiske bygninger:

I både Lyngs, Velling, Hover-Torsted, Idom-Råsted og Gludsted blev den lokale kirke inddraget. I Hover-Torsted blev karavanen budt velkommen i kirken.

Lyngs Gamle Mølle og Bækmark Hovedgård.

Kulturcentre:

I Idom-Råsted, Bækmarksbro, Kølkær og Hover er der idræts-/fritids- og kulturcentre. Ensemble MidtVest spillede den første klassiske koncert, der har været i Tangsøcentret (Bækmarksbro) og opdagede ved den lejlighed, at lydforholdene i høj grad er egnede til dette.

Forsamlingshuse og sognegårde:

Der er forsamlingshuse i Lyngs (Kulturen), Torsted, Hover og en sognegård i Gludsted,

Børnehave og Plejehjem:

I følgende byer foregik der aktiviteter i børnehuse og børnehaver: Bækmarksbro, Velling, Idom-Råsted, Hover og Hampen (sendefærd).

Der var aktiviteter op plejehjem i Hvidbjerg og Bækmarksbro.

Kultursteder i omegnen:

Der var flere aktiviteter på Vestjyllands Højskole i Velling og Lystbækgård ved Ulfborg. Derudover blev der sendt sendefærd til en række byer.

Naturens scene:

I alle byer foregik flere arrangementer i det fri på trods af efteråret.

Skumringskaffen blev holdt et sted, der har betydning for byens historie. I Gludsted var det "Djævlebakken". I Velling foregik det ved fjorden og i Hover-Torsted var det på Kronheden ved mindestenen rejst af den sagnomspundne lærer Kaa.

Andre udendørs arrangementer: Eventyrfortælling på Bavnehøj i Møborg ved Bækmarksbro, tur i mørket med levende lys ad den gamle ravvej i Hover-Torsted

I Bækmarksbro og Velling var byrummet scene til "Kollektive snoespor". Gludsted Stadion var scene for linedans i faklernes skær.

Utraditionelle lokationer:

Fantasien blev sat i sving og en række utraditionelle scener viste sig:

Der blev vist teaterforestillinger i ridehallen på Fjordvang Efterskole i Velling.

Der var karnevalsralder og sammenskudsgilde i Børge og Helles stald, Idom. Odin Teatret viste "Ode til Fremskridtet" i laden hos Mads Helms, Gludsted.

Den røde karavanebus fungerede ind imellem som musikspillested.

Landsbyernes stemme:

Landsbyerne påtog sig en stor organisatorisk opgave ved at være værter for kulturkaravanen. For de fleste byer var det det største kulturarrangement til dato. Selv om flere blev overraskede over omfanget af arbejde og planlægning, der er forbundet med så stort et arrangement, så lykkedes det byerne, at skabe både de fysiske rammer og stor lokal opbakning til karavanen. Uden denne lokale forankring, kontaktgrupperne og de mange frivillige i hver by ville karavanen ikke kunne være gennemført. Længere tid til planlægning, så programmet kunne være klar tidligere er et klart ønske til fremtidige projekter.

Karavanen var en del af mange kulturtilbud under Kulturfestival Mørket og derfor var der relativt mange kulturtilbud i samme periode. For kontaktgrupperne var den store bekymring derfor, om der kom folk nok til arrangementer og workshop. Derfor gjorde kontaktgrupperne ekstra meget for at synliggøre karavanens komme.

På møder med kontaktgrupperne efter karavanens afslutning var tilbagemeldingerne at opstarten var arbejdskrævende, men at karavanebesøget var en meget positiv oplevelse.

Fællesskabet:

Alle nævner, at det var en meget god opgave at arbejde sammen om og at de med karavaneværtskabet har vist, at de kan løfte en stor opgave i fællesskab – ikke mindst over for dem selv.

Det har skabt grobund for nye samarbejder i byerne. Flere arbejder nu med at lave flere fælles tiltag. F.eks, at de forskellige foreninger går sammen om arrangementer.

Kommentarer:

- Det var sjovt, spændende og gav en særlig stemning i byen.
- Vi vil meget gerne lave kulturdage igen
- Vi så helt nye aktører fra landsbyen denne gang. Det var ikke bare Tordenskjolds soldater igen. Vi har talt med andre i byen og fået øjne for andre i byen.
- Stor opbakning. Selv ikke regn kunne holde folk hjemme.
- Næsten alle foreninger i byen var med. Vi fik fat i dem, der bare bor her, i de ældre og i nye folk, der kan trække.
- Positivt at kontaktgruppen kunne samarbejde og se fremadrettet.
- Nogen skal tage førertrøjen på. Karavanen har vist at vi kan. Mindre skepsis over hvad man faktisk kan.
- Vi lavede billige fællesmåltider, så folk ikke skulle bruge tid på at lave mad. Vi arrangerede også børnepasning, hvor de store børn passede de små, så forældrene kunne komme af sted om aftenen.
- Folk tør efterhånden kaste sig ud i noget nyt, noget man ikke forstår.
- Der var stor opbakning fra de ældre

Karavanearrangementerne:

Mange oplevede for første gang en klassisk koncert, levende musik fra andre himmelstrøg, en eksperimenterende teaterforestilling eller en teaterforestilling i det hele taget.

Kommentarer:

- Det blivende værk minder os om de gode dage med karavanen.
- Lyset på byens træ gav et nyt syn på byen.
- Blandingen af genrer var meget stemningsgivende.
- Mange skolebørn fik en oplevelse, de ellers aldrig havde fået.
- Som at være på et spændende højskoleophold i ens egen by.

- Nogle kom op af hullerne. Det trak et helt nyt publikum også udefra.
- Det der kom fungerede bare. Folk blev hurtig bidt af det. Det gav en kæmpeoplevelse.
- Så og hørte mange ting, vi måske ikke kommer til at opleve igen,
- Selv om det var hårdt vil vi gerne gentage det.
- De lokale fortællere var en stor øjenåbner.
- Karavanen satte mange tanker i gang om kunst.
- Kvaliteten af kulturen var fantastisk.
- Dobbeltdekkerbussen var et hit.
- Blanding af det topprofessionelle og helt lokale var virkningsfuld.

Karavanen som gæst:

- En stor oplevelse at være sammen med karavanefolkene.
- Vi kom til at kende menneskene bag kunsten.
- Fik stor respekt for kunstnernes seriøsitet og arbejdsindsats.
- Kernegruppen gjorde det godt. Meget engagerede og man følte de kunne li' at være her.

Kernegruppens stemme:

Kun få af kernegruppens aktører kendte hinanden inden karavanen. Enkelte havde tidligere arbejdet med flere af gæstekunstnerne.

Der var ikke muligt for hele gruppen at mødes og øve sammen før umiddelbart inden afgang. Da eksempelvis musikerne fra Brasilien naturligvis først kom op mod karavanens start. Det samme gjaldt flere af de udenlandske medlemmer af Zamok. Dette ville have gjort ikke det lettere for gruppen ikke mindst i de første byer.

Selv om flere arbejdede primært alene fungerede kernegruppen godt sammen og flere har fortsat samarbejdet efterfølgende.

Flere efterlyser at det kunne have været godt at få endnu flere lokale aktører på banen.

Det var en stor oplevelse for mange at møde menneskene i landsbyerne og blive indkvarteret privat. For flere af de udenlandske deltagere var det det tætteste møde de havde haft med danskere udenfor kunstmiljøet, selv om de har boet her i flere år. Flere har efterfølgende opretholdt kontakt med byerne.

Veteranbussen:

Bussen blev samlingspunkt, et vartegn for karavanens tilstedeværelse. Et transportmiddel, men også en scene og ikke mindst byernes børn var vilde med udflugterne i den røde bus. I Idom-Råsted blev en tur med bussen akkompagneret af Soul Brasil gevindsten i en lodtrækning blandt de mange frivillige hjælpere. Den røde dobbeltdekkerbus med Tylstrups herlige chauffører blev et meget central medlem af kernegruppen både for byerne og den øvrige kernegruppe.

Projektlederens stemme:

Dokumentation:

Film:

Filmmanden Henrik Helms, dba Media fulgte karavanen hele vejen igennem og dokumenterede de mange aktiviteter.

Disse indslag kunne løbende ses på www.moerket.dk

TV MidtVest Kulturkaravanen i Mørket: 2 mindre indslag samt 10 min. sammendrag og ½ time på Mokka

Der er produceret en CD med en 10 min. lang reportage fra hver by samt en samlet reportage på ½ time.

Foto:

Projektet har fotodokumenteret hele karavaneforløbet. Materialet er samlet på CD.

Afrunding – fremtiden:

Et nyt træ blev plantet i hver by og et blivende kunstværk vidner om karavanens besøg. Der arbejdes på at lave en vandreudstilling med egnsdragterne rundt i de 6 kommunerne, hvor der også bliver en fortælleaften.

På Vestjysk FortælleFestival på Nørre Vosborg i september 2010 bliver en af fortællesscenerne: Landsbyerne fortæller.

Lyngs: Oktoberkunst i Lyngs var førstegang og startskuddet til en tradition. Der er endvidere startet en kulturel håndarbejdsgruppe, der mødes hver torsdag og der holdes en ugentlig computeraften i Lyngs Gamle Mølle.

Bækmarksbro: Vores kulturcenter har vi fundet ud er velegnet til andet end idræt og sportsbegivenheder, så måske prøve med nye typer arrangementer.

Velling: Vil gerne lave noget igen, hvor byen går sammen. Måske større fælles kulturdage hvert andet år.

Idom-Råsted:

Gludsted holdt lysfest i februar og har flere arrangementer på bedding. Zamokkerne øver på Gludsted Friskole.

Hover-Torsted: Det fungerede godt at tage kulturen udendørs. Vil derfor arbejde for at bygge en kulturel bålplads som udendørs festsal.

Kølkær: Vedtaget at holde noget omkring Halloween en hel lørdag som opfølgning 1 år efter. Karavanen gav en fin eksponering af de deltagende kunstnere. Flere er efterfølgende blevet kontaktet med henblik på fremtidige jobs.

BILAG 6

Kulturfestival Mørket: Opgørelse over artikler i trykt presse

	2008	1. jan 30. jun	1. jul 30. sep	1. okt 7. okt	8. okt 15. okt	16. okt 22. okt	23. okt 29. okt	30. okt 4. nov	året ud	2010	I alt
Dagblade indenfor kulturregion											
Dagbladet Holstebro-Struer	6	6	17	15	16	6	7	1	3	2	79
Lemvig Folkeblad		2	3	4	5	1	4				19
Dagbladet Ringkøbing-Skjern			7	10	23	6	8	1			55
Herning Folkeblad		2	12	13	9	5	12	8	4	3	68
Dagblade udenfor kulturregion											
Jyske Vestkysten		1	1	2		1					5
Vejle Amts Folkeblad		1	3	1	1	5	1			1	13
Skive Folkeblad			1	2							3
Horsens Folkeblad						1	1		1	1	4
Dagblade, Landsdækkende											
Arbejderen			1								1
Jyllandsposten			1								1
Politiken			1				1				2
24 Timer							1				1
Ugeaviser											
Ikast Avis	1	2	6	5		4	1	1	1	1	22
Sunds-Gjellerup Avis	1										1
Lokalavisen Lemvig		3	13	9	1	1	2				29
Focus		2	3	1		1		1	2		10
HerningBladet				1				1	1		3
Brandeblandet		1	2								3
Ugeavisen Thyholm			2								2
Midtjyllands Avis			1								1
Ugeavisen Struer			3	2							5
Torsdagsavisen			3	1		1					5
Lokalavisen Ulfborg			1								1
Thyland avis			1	1							2
Holstebro Onsdag			3	5	1		1	1			11
Vinderup avis				3							3
Ugeavisen Lemvig			1	1							2
Ugeavisen Ringkøbing					1	1					2
Den lille avis			1			3					4
Ugeavisen Videbæk-Spjald							1				1
Ugeposten Skjern						1					1
Hanbobladet				1							1
Lokalavisen Vildbjerg			1								1
Andet											
Indpendler avis, Ikast-brande			1								1
Kommuneavisen Holstebro			3								3
Herning Highlights			1								1
Det sker i Herning			7								7
Vestjylland			4								4
Ritzau				1							1
Friskolebladet									1		1
I alt	8	20	104	78	57	37	40	14	13	8	379

Nyhedsbrev uge 1

KULTURFESTIVAL ”MØRKET” ER OVER OS.

Er du til ilddans, stjernekyggeri og flammende musik i mørket? Kulturfestival Mørket udfordrer alle dine sanser. Kom og vær med!

Det er et sandt festfyrværkeri af oplevelser, der venter alle i Midt og Vestjylland, når Kulturfestival Mørket i oktober måned fejrer hen over landsdelen. Hver eneste dag i den kommende måned vil være spækket med kulturarrangementer. Her er noget for alle aldre og for enhver smag. Uanset om man er til ilddans, flammende musik, dans i mørket, kulturnætter, mørkemænd, tasmørkehistorier, mørkemalere eller stjernekyggeri vil man helt sikkert kunne finde et arrangement, man absolut må deltage i.

Der er flere hundrede arrangementer på festivalprogrammet, og begivenhederne vil være spredt over hele Midt- og Vestjylland. Man behøver ikke køre lang for at få del i oplevelserne, men mange vil sikkert være fristet til at krydse rundt i området for at få så meget som muligt med.

Et overflødhorn af begivenheder

De fleste arrangementer er begivenheder, der kun sker en eller få gange, men der er også gennemgående programpunkter, som kan opleves hele måneden.

Et eksempel er kunstatinstallationen ”The dark” skabt af den canadiske kunstner Derek Michael Besant i samarbejde med galleriet ET4U fra Nees. Installationen består af 26 nye, opsigtsvækkende bannere, der er hængt op på lygtepælene i landsbyerne Nees og Skalstrup. Af andre, gennemgående arrangementer i kulturfestivalen kan man opleve ”Zebra-ze-ze” en udstilling af børnebilleder på Herning børnebibliotek, ”Homo Prometheus – mennesket og ilden” en særudstilling om ildens kulturhistorie på Holstebro Museum, ”Mødet med Mørket” en kunststudstilling på Bovbjerg Fyr og ”Delilå – trøsten er på vej” med vuggeviser fra alverdens lande på Holstebro børnebibliotek. Gennem hele oktober kan man desuden gå på opdagelse på de 14 lokalhistoriske arkiver i Herning kommune, der hver især har lavet en lille udstilling om ”mørket” set fra en lokalhistorisk synsvinkel. Og har man brug for en pause i hverdagen, byder syv kirker omkring Nissum fjord hver torsdag aften i oktober indenfor i de stemningsfulde kirkerum, der kun er oplyst af stearinlys.

Gennem hele måneden kan man rundt omkring på landsdelens kunstmuseer og billedskoler være med til at fremstille ”mørkemænd” over én og samme skabelon. Målet er mindst 500 mørkemænd, der skal udstilles ved Heart i forbindelse med den store afslutning.

Det sker i den første uge – blandt andet

I Kulturfestivalens første uge vil Kulturkaravanen begynde sin rejse gennem Midt- og Vestjylland med at besøge Lyngs på Thyholm og dernæst drager den til Bækmarksbro. I Holstebro er der kulturnat for børn med et overvældende stort opbud af programpunkter

og RemisenBrande arrangerer "Fyr kanonen af i Mørket" - en aften med et væld af oplevelser, der har fokus på Ikast-Brande kommunes kulturelle fyrtårne. I Herning holder Carl-Henning Pedersen og Else Alfelts Museum aftenåbent med særligt program under titlen "Nattebilleder" og på Knudmosebjerg i samme by kan man komme til både koncert og stjernekyggeri. Bibliotekerne i landsdelen har meget at byde på, f.eks. "Gys og Gru Classic" i Ringkøbing, "Mørkemænd og Monstre" i Tarm og Teatret OM's interaktive udstilling "Mytisk rejse til underverdenen" i Struer. På Hjerl Hede kan man komme med rundt i frilandsmuseet og opleve "Overtroens Univers" og Fønnesbæk kirke i Ikast indbyder til en lys- og musikandagt under medvirken af Unge Sangere. TeamTeatret i Herning viser forestillingen "Koldere end her" om menneskevarme i en mørk tid, og på hjemstavnsgården Gjellergård kan man høre fortællingen "Når mørket omslutter dig". Og hvad med en aftentur til Ørre Naturskole, hvor naturvejlederen fortæller om flagermus og inviterer deltagerne med ud i mørket for at opleve de flyvende dyr? I Tarm arrangerer spejderne natteløb og optræder med flammende musik i mørket. I samme by inviterer Vestjysk Gymnasium til caféaften med "Mørkemusik og mørke kaffer" og Tarm Idrætscenter udfordrer de modige til mørkesvømning overvåget af mørkemænd.

Havskumring

Under den fælles overskrift "Havskumring" har 18 kultursteder langs Vestkysten fra Thyborøn i nord til Haurvig i syd arrangeret et stort og varieret program med alt fra kunststillinger, foredrag og fortællinger, mad, musik og sang, nattevandringer og værksteder.

Sæt tid af til Kulturfestival Mørket

De fleste vil sikkert have lyst til at deltage i mange af de begivenheder og oplevelser, der skal foregå i løbet af festivalmåneden. De fleste arrangementer foregår om aftenen eller om natten, meget sker i weekenderne og en hel masse kan opleves i efterårsferien. På www.moerket.dk kan man holde sig orienteret om alt det, der sker og på den baggrund sætte tid af til sin egen Kulturfestival Mørket.

Nyhedsbrev uge 2

KULTURFESTIVAL MØRKET RULLER VIDERE

Det er efterår, det er koldt og blæsende, men forude er der lys i mørket: her venter nemlig både efterårsferien og endnu en uge med Kulturfestival Mørket. En spændende cocktail, hvor alt kan ske.

Kulturfestival Mørket går nu ind i sin anden uge, hvor alle i Midt- og Vestjylland kan se frem til en overdådighed af arrangementer og begivenheder i oktobermørket.

I den kommende uge bevæger Kulturkaravanen sig til Velling og derefter til Idom-Råsted, Karavanen opholder sig tre dage i hvert sted, og de to landsbyer kommer til at summe af liv og aktivitet, mens det står på. I Lemvig er der kulturnat med bl.a. en tur ad Planetstien med lommelygter, aftensang i kirken, lejrball på torvet, rollespil, fakkeloptog og ild dans på fjorden. Fiskeriets Hus viser over flere dage udstillingen "Skibsbilleder" om mørke og lyse sider af livet i Hvide Sande, og på Herning bibliotek kan man resten af måneden gå på opdagelse i sansefortællingen "Det aparte barn", der foregår i en særlig ruminstallation.

Mørke og lys langs kysten

Efterårsmørket lægger sig over Vestkysten, og det giver anledning til en række arrangementer, der knytter sig til hav og kyst. Kystmilitsen og landeværnet besøger Abelines Gård og i Fiskeriets Hus kan mindre børn være med til en musikalsk legestue med besøg i mørket under havoverfladen. På Bovbjerg Fyr kan man se filmen "Guds børn" og være med til at fremstille selvlysende drager. Lokalarkivet for Thyborøn-Harboøre viser resten af måneden en udstilling om at leve på kanten af havet for 150 år siden, og i Houvig tager naturvejlederen interesserede med på en rundvisning i Houvig Fæstningen fra anden verdenskrig.

Stjerner, poesi og fortællinger

På Lemvig Gymnasium kan man opleve stjerner ved højlys dag i et transportabelt planetarium og Ikast bibliotek inviterer til stjerne kiggeri og fortælling i stjernelaboratoriet. På Poesigården i Nees viser Else Husted Kjær egne værker i udstillingen "Lyset fra Stjernerne". Lystbækgård arrangerer en fortælle- og aktivitetsdag, og Ringkøbing Bevaringsforening tager alle interesserede med på en aftentur til nogle af Ringkøbings gamle kældre, der ellers ikke er tilgængelige for offentligheden. Under titlen "I en kælder sort som kul" bliver der fortalt om byggeskik og om købstadens historie. I J.C. Christensens hus i Hee kan man høre tusmørkefortællinger fra Ringkøbing-egnen og ved den sydlige ende af Ringkøbing fjord fortæller en udstilling på Lyne lokalhistoriske arkiv om Lyne under anden verdenskrig. På Holstebro Bibliotek kan man opleve forestillingen "Inanna og den mørke søster" over den sumeriske myte om himlens og jordens dronning Inanna fortalt i ord og dans af Britta Haugen og Else Mathiassen.

Kunst for alle

Museet for Religiøs Kunst i Lemvig indbyder børn og voksne til en workshop under overskriften ”Mørke oplevelser/mørkeoplevelser”, og på samme museum kan man høre et foredrag om maleren Jens Søndergaard og hans forhold til mørket.

Holstebro Kunstmuseum, Carl-Henning Pedersen og Else Alfelts Museum i Herning, Museet for religiøs Kunst i Lemvig og Gimsinghoved i Struer er gået sammen om et arrangement ”Nattegn”. Børn fra de fire byer tegner det samme på det samme tidspunkt. Tegningerne sendes videre fra sted til sted via internettet, så børnene kan se, hvad de hver især laver, og evt. tegne videre på hinandens tegninger.

I Bork Mærsk inviterer Vestjysk Netværk til Udvikling af Brændefyrede Keramikovne til ”Glødende keramik i nattemørket”, en workshop over flere dage, hvor deltagerne natten igennem følger den 18 timer lange brænding i den brændefyrede keramikovn.

Overtro i Mørket

I efterårsferien genopliver Frilandsmuseet Hjerl Hede folketroens væsner i efterårsmørket og giver gæsterne en rundtur i overtroens verden i selskab med skuespillere, flagrende gevandter, lyd, lys og mørke. Hjerl Hede inviterer desuden børn til arrangementet ”Overtro og lykke”, hvor man bl.a. kan slå sin egen lykkeamulet, der vil beskytte én resten af livet.

Mad i mørket

Et af den kommende uges nok mest usædvanlige arrangementer foregår i Bakkehuset i Ikast, der i samarbejde med Dansk Blindesamfund inviterer til ”Dinner in the Dark”. Arrangørerne lover en grænseoverskridende oplevelse i en mørke-restaurant, hvor der serveres en gourmetmiddag ledsaget af forskellige underholdende indslag. Maden serveres af blinde tjenere fra Danmarks eneste blinde-restauranten Dark Waiter i København.

Der er meget mere på programmet i Kulturfestival Mørkets anden uge end alt det, der her er nævnt. Check det selv på www.morket.dk, hvor man også kan se, hvor og hvornår de enkelte arrangementer foregår.

Nyhedsbrev uge 3

DET SKER I MØRKET

Kulturfestival Mørket fylder Midt- og Vestjylland med et strålende udbud af arrangementer gennem hele oktober. I festivalens 3. uge gælder det alt fra mørkehistorier, mørkemænd og mørk middelalder til stjernebilleder, skuespil og sognefællesskab. Klik ind på moerket.dk og lad dig inspirere til en tur ind i Mørkets univers.

Efter de to første, forrygende uger, går Kulturfestival Mørket ind i sin tredje uge med fuld musik.

Kulturkaravanen i Mørket

Kulturkaravanen ruller videre på sin rejse gennem Midt- og Vestjylland. Efter at have sat landsbyerne Lyngs, Bækmarksbro, Velling og Idom-Råsted på den anden ende, gælder det i den kommende uge Gludsted og Hover-Torsted. Hvert sted byder på tre intensive dage og nætter med musik, teater, dans og sang for ikke at tale om kunst ude og inde. Det er gratis at deltage og alle kan være med i festlighederne.

Mørkefortællinger for store og små

Festivalens tredje uge er fyldt med mørkefortællinger. På bibliotekerne i Ringkøbing og Brande er der gyserhistorier for de modige børn og for de helt små er der fortælling på Herning Bibliotek om Sigrid Drømmevogter. De voksne kan opleve den interaktive installation "Let Me Go" over den sumeriske myte om Inanna og hendes rejse til underverdenen. Installationen er skabt af Teatret OM, og den kommer i ugens løb både til Ikast bibliotek og til Skjern bibliotek. Man kan møde flere mørkehistorier i Tuskær gamle redningsstation i Fjaltring, hvor lokale fortællere beretter om forlis og strandvagt, og på Vildbjerg gamle skole har de tre lokalarkiver arrangeret fortælleaften med Knud Tarpgaard over temaet "Mørket". Fiskeriets Hus inviterer til dage med fortællinger om lyse og mørke sider af Hvide Sandes historie, og på Holstebro Museum vil højskolelærer, cand.theol. Brita Haugen fortælle myter, eventyr og sagn, der kredser om mennesket og ilden. Det sker i forbindelse med museets festivaludstilling "Homo Prometheus – mennesker og ilden".

Alvor og sjov

På herregården Nørre Vosborg kan man opleve Odin Teatret spille "De store byer under månen", en teaterforestilling i Bertolt Brechts ånd. Forestillingen skildrer 1900-tallets krigsrædsler, men trods sit dystre tema efterlader den alligevel tilskuerne med en optimistisk tro på fremtiden. Knapt så alvorfuld er Teatret OMs poetiske og klassiske klovneforestilling "Summa Summarum" der bliver spillet i de landsbyer, som får besøg af Kulturkaravanen. I den mørke aften på og omkring Bovbjerg Fyr kan man desuden følge Børneteateret Balders forestilling "Sort nat over Bovbjerg", som foregår fra fyret og hele vejen ned til stranden.

Kunst i lange baner

I Nees og Skjalstrup kan man fortsat nyde den udendørs bannerudstilling "The Dark", skabt af den canadiske kunstner Derek Michael Besant for det lokale, mobile galleri ET4U, der arbejder for og med samtidskunst i Vestjylland. På Vildbjerg gamle skole inviterer Herning billedskole til åbent værksted, hvor der skal fremstilles mørkemænd, som vil indgå i Kulturfestival Mørkets store afslutningsfest. Poesigården i Nees viser hver søndag i oktober udstillingen "Lyset under Stjernerne" med værker af Else Husted Kjær. Og hvem vidste, at maleren Jens Søndergaard også var poet? Det kan man forvise sig om, når der inviteres til en aften med titlen "Storm i nat – sort i sort" med oplæsning af malerens digte. Det foregår med musikledsagelse på Jens Søndergaards Museum i Ferring.

Stjernerne

Oktober måneds mørke nattehimmel inspirerer Herning Astronomi Forening til en aften med stjernebilleder og stjernefortællinger på Knudmosebjerget. Og på Lemvig Museum vil seminarielektor Jesper Kallesøe fortælle om myter og realiteter omkring udvalgte stjernebilleder.

Mørket i landsbyerne

Også i festivalens 3. uge sker der mangt og meget i de midt- og vestjyske landsogne. Herborg sogneforening sætter spotlys på Herborg under titlen "Lys i Mørket i Herborg. Det lysende sogn i det mørke Vestjylland". Aftenen byder på mørkeoplevelser og fællesskab for alle. Lyne Lokalhistoriske Arkiv viser hver torsdag i festivalmåneden en udstilling om et mørkt kapitel: "Lyne under 2. verdenskrig". Og lokalhistorisk arkiv for Holmsland og Klitten opfordrer interesserede til at komme med til et par aftener med titlen "Mørkekammer – hvem, hvad, hvor og hvornår?". Det foregår på Fiskeriets Hus, hvor man kan være med til at identificere nogle af arkivets gamle fotos.

Kirker ved nat og dag

Hver torsdag aften i oktober holder kirkerne omkring Nissum fjord åbent. Forskellige arrangementer knytter sig til disse stemningsfulde efterårsaftener, f.eks. sang, oplæsning og rundvisninger. Eller bare stilhed i en kirke kun oplyst af stearinlys.

Struer menighedsråd inviterer til en kirkedag bl.a. med fernisering af en udstilling med billedkunstneren Adi Holzer.

I Vedersø går man hundreder af år tilbage i historiens mørke. I Vedersø kirke bliver der mulighed for at høre munkesang, hvor et kirkekor fra Tyskland og synger middelalderlige korværker.

Det sprudlende program for den tredje uge i Kulturfestival Mørket byder altså på noget for enhver smag og for enhver alder. Klik ind på moerket.dk og få mere at vide om, hvor og hvornår de enkelte begivenheder og arrangementer foregår. God fornøjelse!

Nyhedsbrev uge 4

KULTURFESTIVAL MØRKET, VINTERTID OG ALLEHELGENSAFTEN

Alt kan ske i Mørket! Det har midt- og vestjyderne fået en klar fornemmelse af gennem de første tre intense uger med Kulturfestival Mørket. Festivalen går nu ind i sin fjerde og sidste uge med endnu et væld af tillokkende Mørkearrangementer. Klik ind på www.moerket.dk og hent oplysninger om de enkelte arrangementer.

Som den faste, røde tråd i Kulturfestivalen, slynger Kulturkaravanen i Mørket sig gennem det nattemørke, midt- og vestjyske landskab på deres vej frem til de udvalgte landsbyer. Ombord i karavanens røde dobbeltdækkerbus er der musikere, kunstnere, skuespillere og fortællere, som vender op og ned på hvert et sted, de besøger på deres vej. Tre eventyrlige dage i hver af de udvalgte landsbyer bliver det til. I den sidste festivaluge kommer turen først til Hover-Torsted og dernæst til Kølkær, og begge steder vil bl.a. Odin Teatret og Teatret OM supplere den faste karavanetrup.

Bibliotekernes mørke sider

I forbindelse med Kulturfestival Mørket sker der en masse for børn og voksne på de midt- og vestjyske biblioteker. Ikast bibliotek inviterer børn til at blive sminket som en skurk, f.eks. Darth Vader, og på Herning børnebibliotek kan man resten af måneden se udstillingen "Zebra-ze-ze" om en mørk nat i zoologisk have. Ulfborg bibliotek viser fotoudstillingen "Husby Klitplantage i januarmørket" af Yvonne Helena Thrane og på Skjern bibliotek kan man opleve den interaktive installation "Let me go" skabt af Teatret OM over den sumeriske myte om Inannas rejse til underverdenen. Herning bibliotek inviterer til et besøg i en ruminstallation, hvor man hører og sanser fortællingen om "Det aparte barn". Mørke-fortællinger med og uden gys kan man høre på bibliotekerne i både Ringkøbing, Ikast og Videbæk, og Holstebro børnebibliotek viser udstillingen "Delilå – trøsten er på vej", hvor man både kan se og lytte til vuggeviser fra hele verden.

Natkirker, forlis, og en tur med strandvagten

Langs Vestkysten sker der også meget i oktobermørket. Hver torsdag i denne måned er der aftenåbent i kirkerne rundt om Nissum fjord, og i næste uge kan man både komme til lysmesse i Nees kirke og i Trans kirke høre sognepræst Gunda Jørgensen fortælle lignelsen om Maria Magdalene og Havemanden. Ferring kirke arrangerer en aften bl.a. med Ingemanns morgen- og aftensalmer fremført af Vandborg-Ferring-koret.

Skibe i havsnød og forlis i nattemørket kan man høre om på Strandingsmuseum St. George i Thorsminde, hvor museumsinspektør Lars Froberg Mortensen causerer over Mylius-Erichsens beretning om dramaet, da skibene St. George og Defence gik ned. Og i Fiskeriets Hus bliver der vist "Skibsbilleder" og fortalt om lyse og mørke sider af Hvide Sandes historie. Ferring Borgerforening inviterer til en aftentur med strandvagten, der skal holde udvig i mørket.

På Bovbjerg fyr bliver den sidste dag med sommertid markeret med et kunsthåndværkermarked på "Gavernes Gårdsplads", hvor der også er musik og andre indslag.

Sindets mørke - viljens lys

Den verdensberømte, islandske forfatter og modtager af Nordisk Råds Litteraturpris, Einar Már Gudmundsson, er i den kommende uge på foredragsturné i Midt- og Vestjylland. Under overskriften "Sindets mørke - viljens lys" holder han en række foredrag om finanskrisen og poesi i Island.

Stjerner, nattens farver, midnatssol og historiens mørke

I rådhusen i Ringkøbing kan man høre et foredrag med astrofysiker Michael Linden-Vørnle fra Tycho Brahe Planetarium. Han vil fortælle om "Sorte huller – når tyngdekraften går amok". Der er også stjerner på programmet på Lemvig museum, hvor planetarieleder Ole J. Knudsen fra Stenomuseet beretter om "Planetstien og de nye opdagelser i solsystemet".

Kunsthistoriker Lisbet Mogensen holder foredrag om "Van Gogh og nattens farver" på Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle og Holstebro Aktivitetscenter inviterer til en aften om en rejse fra Trondheim til Tromsø i midnatssolens land. Hver søndag i festivalmåneden præsenterer billedkunstner Else Husted Kjær egne værker i udstillingen "Lyset fra stjernerne" på Poesigården i Nees.

Odin Teatret viser forestillingen "De store byer under månen" i Bertolt Brechts ånd. Forestillingen skildrer krigsrædslerne i 1900-tallet, men giver trods det dystre tema også en tro på fremtiden. Det foregår på herregården Nørre Vosborg, hvor der efter forestillingen er en paneldiskussion om historiens mørke med oplæg af kritikere ved Politiken Thomas Bredsdorff, digter Peter Laugesen og teaterleder for Odin Teatret Eugenio Barba.

Mange lys i festivalmørket

Danmarks Fotomuseum i Herning opfordrer alle modige børn og voksne til at få et kick i mørket, når der arrangeres lommelygteløb i et totalt mørkelagt fotomuseum. Museet lover, at der sker særlige ting i spejlkabinettet. Og sydøst for Ringkøbing fjord viser Lyne lokalhistoriske arkiv rundt på byens gamle elværk og fortæller om, hvordan man producerede strøm og brugte lys i Lyne under 2. verdenskrig.

Haurvig kirke inviterer til en aften, hvor Jenny Larsen fortæller erindringer fra dengang for 50 år siden, da det elektriske lys for første gang blev tændt i Haurvig. Efter foredraget bliver der sunget morgen- og aftensange af Weyse og Ingemann, inden man samles om det fælles kaffebord.

Teater for Alle optræder med forestillingen "Et lys i mørket", baseret på den færøske trampedans "Lygtemanden". Det foregår på Teatret OM's scene i Ringkøbing. I Herning-området har hvert af de 14 lokalarkiver lavet en lille udstilling med temaet "Mørket", som man kan besøge i arkivernes åbningstid, og i Holstebro Museums særudstilling "Homo Prometheus – mennesket og ilden" kan publikum blive klogere på ildens lange og spændende kulturhistorie. På den 5,5 km lange udstilling "The Dark" kan man opleve 26 store billeder på 13 bannere, der er hængt op i 13 lygtepæle i Nees og Skalstrup. Billederne er udført af den canadiske kunstner Derek Michael Besant.

Allehelgensaften og den store festivalfinale

Den 31. oktober er Allehelgensaften, hvor man traditionen tro mindes de døde. Det er samtidig kulturfestival Mørkets sidste officielle dag. Traditionerne omkring Allehelgensaften er meget gamle og ofte forbundet med alvor, gys og uhygge. I de engelsktalende lande kaldes Allehelgensaften for Halloween, og her har skikken udviklet sig i mere festlig retning med udklædning og glade sammenkomster.

Kulturfestival Mørket slutter af med en lang række arrangementer, hvor både Allehelgen og Halloween indgår som stærke ingredienser. RemisenBrande inviterer til Halloween Børnefestival 2009, hvor man kan opleve gys og gru, spøgelsessmedjen, heksens ønskebrønd og en koncert med Kaya Brüel og band. Herning kirke indbyder til et Halloween-værksted for både børn og voksne i kirkens mørke og mystiske krypt, og på Bovbjerg fyr kan man komme med til et stemningsfuldt havskumringsarrangement. I Sdr. Lem kirke i Højmark bliver der afholdt et Halloween-arrangement med fakkeltog og aftengudstjeneste og i Resen ved Struer inviterer Bjerre Keramik og Galleri til en "Allehelgenes vandring" ad en skulptursti, hvor forskellige kunstnere udstiller i mørket.

Den helt store festivalfinale foregår dels på herregården Nørre Vosborg ved Vemb og dels på kunstmuseet HEART i Herning. Det er EnsembleMidtVest, som står for det brag af en Halloween-koncert, der bliver opført begge steder. Alle fra Kulturkaravanen i Mørket deltager sammen med en lang række musikere, sangere, skuespillere, billedkunstnere, dansere og fortællere, som alle gør deres for at sikre Kulturfestival Mørket en festlig og uforglemmelig afslutning.

- og et lille efterspil

Og alligevel! Dagen efter Allehelgensaften fortsætter festivalfinalen endnu en stund. Hjemstavnsgården Gjellergård inviterer nemlig til et Allehelgensarrangement med titlen "Fra kelternes tusmørkeland" og i Herning kirke bliver mørketonerne slået an, når Herning kirkes drengekor under ledelse af Mads Bille opfører Gabriel Faurés Requiem.

Man kan læse meget mere om alle disse arrangementer på www.moerket.dk, på www.kulturspot.dk og på opslagene i områdets ugeaviser. Man kan også følge med i Kulturfestival Mørket på facebook. Rigtig god fornøjelse i Mørket!